

ПОЛИТИКИН

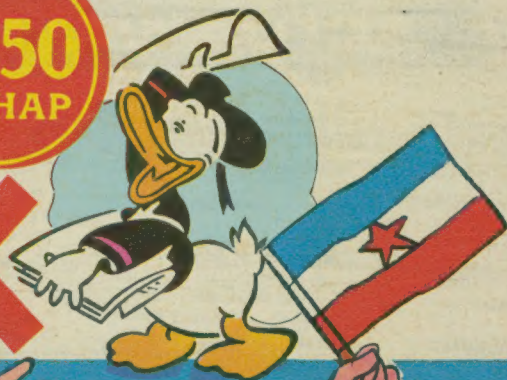
ЗРАЧНИК

1.50
ДИНАР

ВИДИ
ДОЛЕ!

ИЗДАВИ ПЕТ С

ШТО
ВОЛИМ
ГУЖВА-
ЊАЦ!

УРА!
НЕМА
ШКОЛЕ!

БРЖЕ,
ТАТА!

АВ!
АВ!

ПОЛАКО!
ДАЈ МИ-
ГАВАЦ!
СКРЕНИ
ДЕСНО!
ПАЗИ!

БУТИ
БАР ТИ,
ЏЕКИ!

ЖИВЕО
ПРВИ
МАЈ

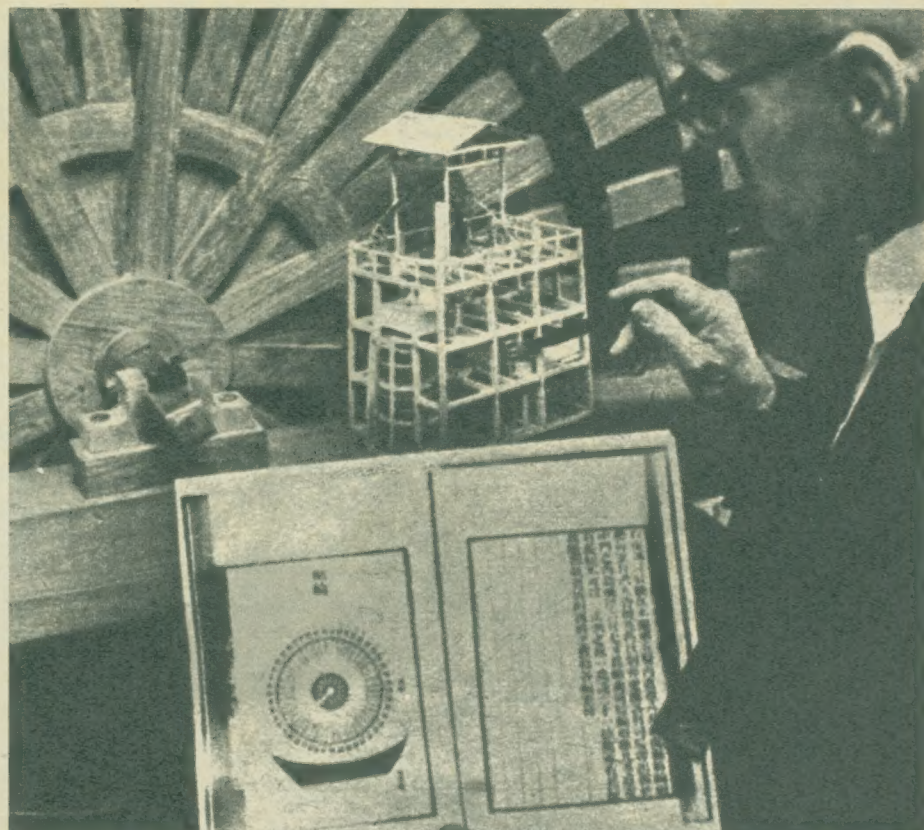
ГОДИНА
XXXI

1. МАЈ 1970.

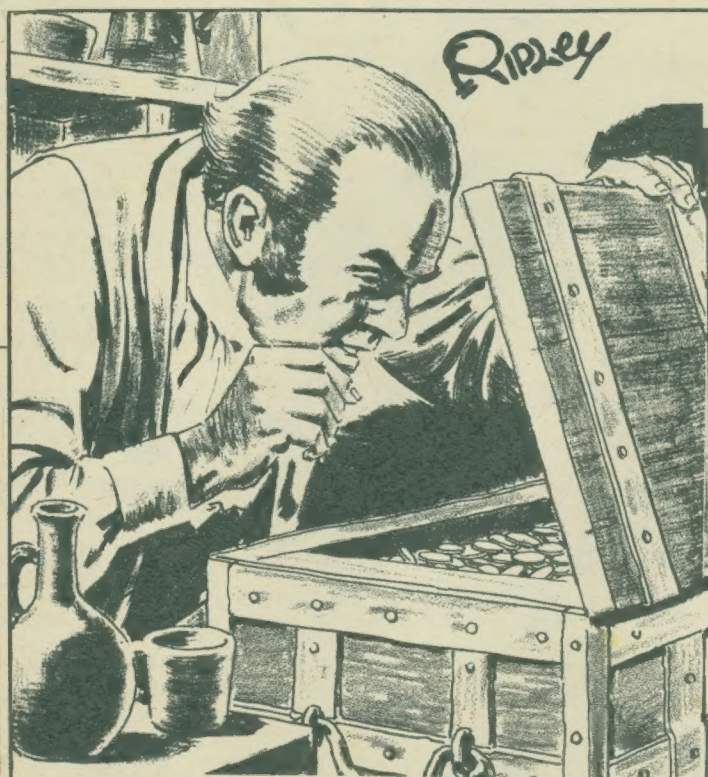
957

СВЕДОК НЕСРЕЋЕ. — Немачки туриста Рајнер Шефер зажеleo је да сними једну џамију (1) у источнотурском граду Вану. У тренутку кад је на њу управо свој фото-апарат земља је, уз потмулу туђаву, задрхтала (2). Тренутак касније минаре џамије лежало му је, срушено, пред ногама (3). Од земљотреса је поред џамије страдало још 188 зграда. Срећом, жртава није било.

СТАРИ КИНЕСКИ САТ. — Према оригиналним плановима старим 900 година, енглески инжењер Џон Комбриџ начинио је кинески водени часовник. Комбриџ је годину и по дана изучавао кинеска писмена да би могао да одгонетне замршене планове. После тога начинио је мали модел а затим и сам часовник у оригиналној величини. Његов водени часовник привукао је пажњу и стручњака и колекционара који му за њега нуде астрономске своте.

БЛАГО ПРЕД НОГАМА

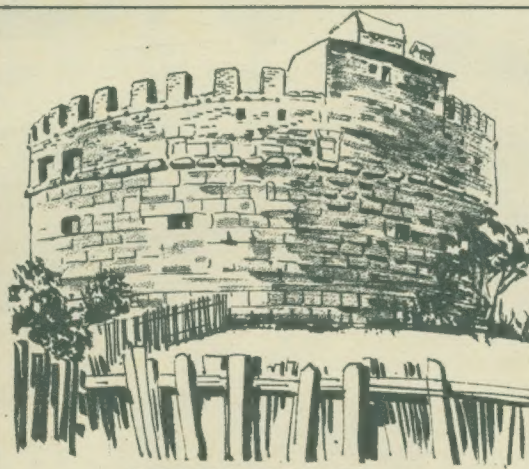
РИЧАРД ФРЕЈЗЕР КОЈИ ЈЕ 1807. КУПИО ЈЕДНУ КРИМУ У ВОЛВЕРХТОНУ (ЕНГЛЕСКА) ОТВОРИО ЈЕ ТЕЖАК ХРАСТОВ САНДУК КОЈИ ЈЕ ЗАКОВАН ЛЕЖАО ИСПОД ШАНИКА И У ЊЕМУ НАШАО **25.000 ЗЛАТНИКА**. НОВАЦ ЈЕ У КРИМИ ОСТАВИО ПРИНЦ ЧАРЛС, ПОСЛЕДЊИ ОЗБИЉНИ ПРЕТЕНДЕНТ НА БРИТАНСКИ ПРЕСТО ИЗ ПОРОДИЦЕ СТУАРТА, ПРЕ НО ШТО ЈЕ 1747. ГОДИНЕ ПОБЕГАО У ФРАНЦУСКУ.

ИНСЕКТ СМРАДИБУБА

КОЈА ГРАДИ СВОЈЕ ГНЕЗАО НА ТЕРПЕНТИН-ДРЕВУ ПРАВИ СЕБИ ЗАКЛОН САВИЈАЈУЋИ ЛИШКЕ ТАКО ДА ДОБИЈЕ ОБЛИК ПОТКОВИЦЕ.

Вероватли или не!

ГРОБ

РИМСКОГ ГЕНЕРАЛА ЛУКУЛУСА САГРАЂЕН 56. ГОДИНЕ ПРЕ НАШЕ ЕРЕ, ЧИЈИ ЈЕ ПРЕЧИНИК 27 А ВИДИНА 8,5 МЕТРА, **ДАНАС ЈЕ МОДЕРНА КАФАНА** У ИТАЛИЈАНСКОМ ГРАДУ ГРОТА ФЕРАТА.

Каиетан ПЕРСИВАЛ ДРАЈТОН

(1812-1865) КОЈИ ЈЕ У АМЕРИЧКОМ РАТУ КОМАНДОВАО БРОДОМ „ПОКАХОНТАС“ НАПАО ЈЕ И ОСВОЈИО ОСТРВО ХИЛТОН ХЕД КОЈЕ ЈЕ ХРАБРО И УПОРНО БРАНИО ЈУЖЊАЧКИ ГЕНЕРАЛ ТОМАС ДРАЈТОН — **ЊЕГОВ РОЂЕНИ БРАТ!** И ПОРЕД ТОГА ШТО СУ У РАТУ БИЛИ НА СУПРОТНИМ СТРАНАМА, БРАЋА СУ ОСТАЛИ ТОЛИКО ПРИВРЖЕНА ЈЕДАН ДРУГОМ ДА ЈЕ ПЕРСИВАЛ ТЕСТАМЕНТОМ ОСТАВИО ТОМАСУ 27.000 ДОЛАРА.

ЈЕДАН КАКТУС

У КАКТУСОВОЈ ШУМИ У ТАКСОНСКИМ ПЛАНИНАМА (АРИЗОНА) ПОДСЕКА НА **БОГАТУ ПЕРЈАНИЦУ!**

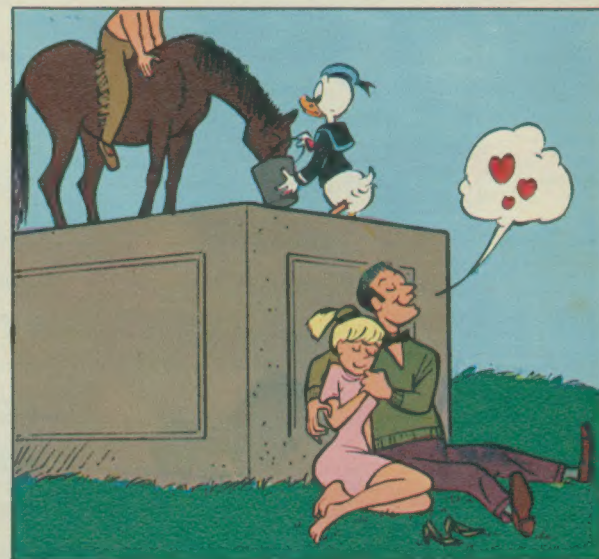
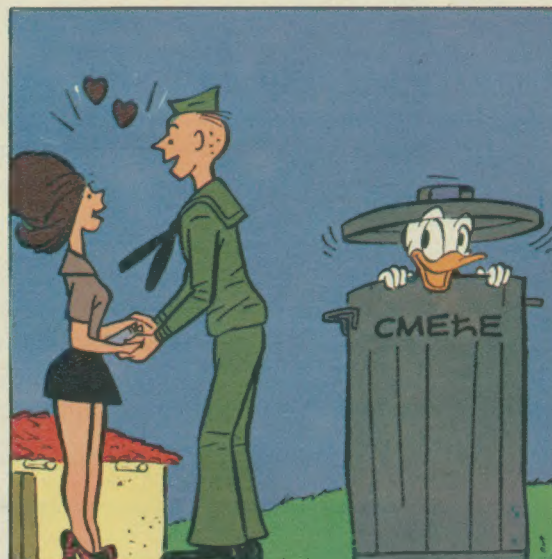
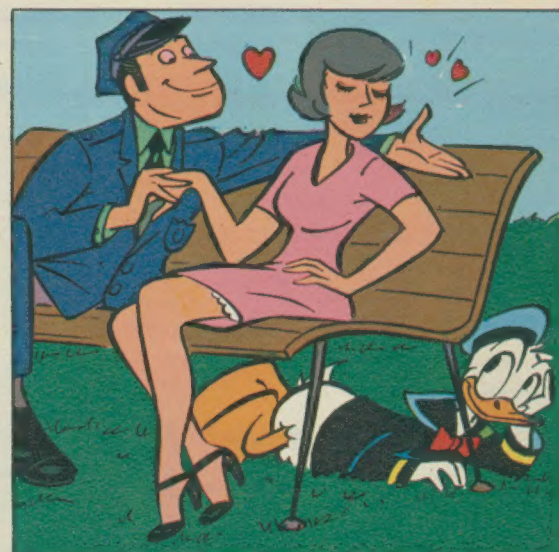

ТРОСТРУКИ ВРЧ

У НЕМАЧКОМ ГРАДУ ЕРФУРТУ СЛУЖАЈУ СЕ ТРИ ВРЧА ЧИЈЕ СУ ДРШКЕ НЕРАСКИДЛИВО ПОВЕЗАНЕ А ИЗ КОЈИХ СУ ТРИ БРАТА УВЕК ПИЛА ИСТОВРЕМЕНО.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Авантуре
смелих
Далматинаца
у минским
пољима

ЛОВ НА

Личку пругу која спаја Загреб са Далмацијом партизани су често рушили, али непријатељу је ова саобраћајница била веома важна па ју је увек брзо поправљао.

Почетком маја 1942. Јозо Грубелић, борац батаљона „Буде Борјан“ који је оперисао у Далматинској Загори и Лици, предложио је:

— Срушимо ми два-три вијадукта. Тако ћемо Личку пругу онеспособити на дуже време!

— Добро си то смислио, Јозо! — рече му помало љути један друг. — Али како да срушимо вијадукте? Чиме?

— Експлозивом! — одго-

вори Јозо. — Чиме би другим?

— Велики си мудрац! Само, реци како да дођем до експлозива. Да га уберемо с маслине?

— Ми оточани све што нам је потребно вадимо из мора! — Јозо се нимало није збунио. — Извадићемо и експлозив. Пун је Јадран мина!

Штаб батаљона је прихватио предлог Јоза Грубелића иако се није много веровало у његово остварење.

Већ јуна 1942. године из личног сета Рујишта кренула је група од пет партизана: Јозо Грубелић, Мартин Владић, Динко Антић, Анте Лучев и Душан Влахов. Јозо је у цепу носио писмену на-

редбу о формирању Прве минерске јединице.

Остима на мине

На Жуту, малом острву Корнатског архипелага, одржан је сигурно најкраћи минерски курс у историји. Пре давач је био један стари рибар са Ижа, који је пре рата служио у морнарици и нешто научио о минама, а слушаоци Јозо Грубелић и његова четири друга.

— Мина ти је осетљива као девојка — завршио је једночасовни курс рибар. — Мораш према њој бити нежан, али и одлучан! Запам-

тите ово: минер може само једном да погрешити! За њега нема команде „остав“!

Мали леут са „курсистима“ запловио је према минском пољу између острва Опата и Шкуља, где су Италијани положили 40 мина. Надамак циља минери су увукли весла. Наднели су се преко разме барке и погледом претраживали морске дубине.

— Ено једне! — извикну Динко Антић.

Јозо Грубелић је за трен ока збацио са себе одећу, скочио у море и нестао у њему. После неколико снажних замаха руку нашао се поред мине која се, сва већ обрасла шкољкама, злобно лелујала на сидреном ланцу, неколико метара под површином. Обгрлио је опрезно обема рукама метал-

Леуџ — миноловац,

У најближој ували приступило се отварању мине. У плиткој води око мине начичкане шкољкама и морском травуљином стајало је пет другова. Јозо Грубелић је дохватио чекић и, као да кује потковицу, хладнокрвно почео да удара по завртњима на оклопу мине са које је претходно Динко Антић скинуо детонатор.

Ускоро се бели експлозивни прах из утробе мине нашао у врећи под провом леута, а метално тло мине лежало је на дну увале.

Подводни рудник експлозива био је откривен. По беспутном кршу партизанс-

црпен. Од 40 мина ниједна није остала на сидреном ланцу. Али, у међувремену минери су открили друга, још богатија налазишта.

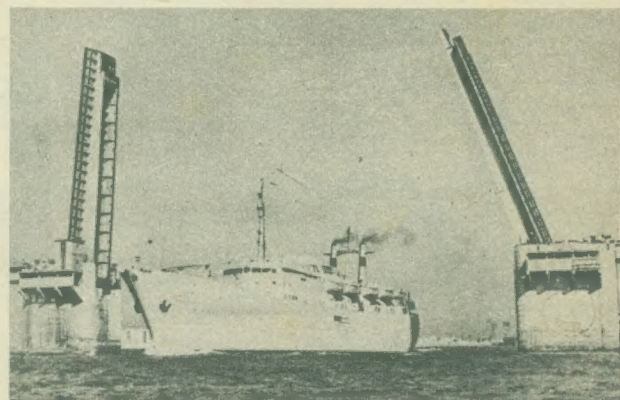
Партизанске фабрике на Мосору и Биокову радиле су пуном паром. Из једне потлеушице у Стиховцу сва кодневно је у руке личких партизана одлазило по 100, па и 150 бомби званих „биоковке“. Оне су биле израђене од водоводних цеви, по нацртима инжењера Ота Штајнера, избеглице из Чехословачке, а активирале су се на удар. Биоковска радионица израђивала је и нагзне мине и тромблоне чији је домет био 700 метара.

Експлозив из Јадрана употребљен је и за рушење вијадукта на Личкој прузи северно од Срба и на превозу Мале Капеле.

* ТЕХНИКА *

НАЈВЕЋИ ПОКРЕТНИ МОСТ

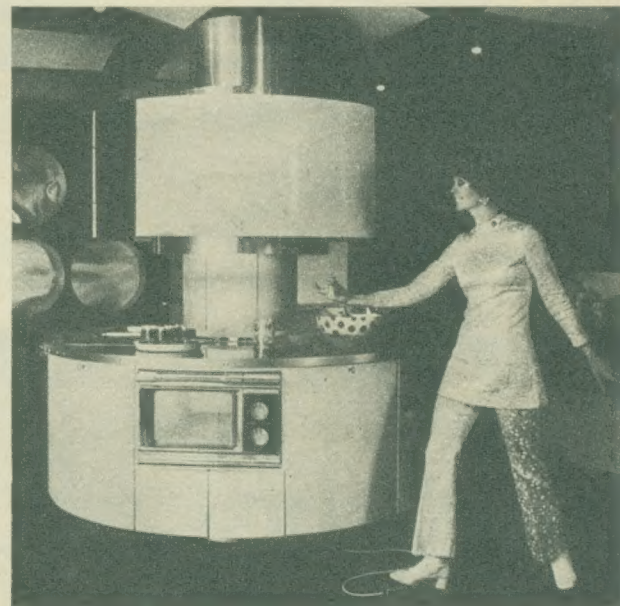
Највећи покретни мост на свету подигнут је преко залива Кадиз у Шпанији. Да би се мост „отворио“

и за велике прекоокеанске бродове створио пролаз широк 90 метара, довољна су само три минута. Мањи бродови могу да прођу испод моста.

КУХИЊА — ВРТЕШКА

Шефовима кухиња десетак највећих хотела у Сједињеним Америчким Државама приказана је недавно кухиња будућности. Просторија у којој је кухиња смештена потпуно је округла а у њеном средишту налази се један стуб око којег се окрећу штедњак, судопер, фрижидер и сточић за рад. Притиском на једну педалу домаћица може да заврти све апарате који се налазе око стуба и да онај који јој

је тренутно потребан „доведе“ испред себе. Захваљујући томе она све послове око припремања обода може да обави не померајући се с места. Кувари су били одушевљени кухињом будућности. Међутим, њихове супруге које су такође биле присутне тврде да не би пристале да своје садашње кухиње замене кухињом будућности.

РАДАР ЗА ВОЗАЧЕ

Италијан Ђовани дел Синјоре конструисао је радар за аутомобилисте. За време ноћне вожње или вожње по магли, радарски зрак региструје растојање до возила које се налази испред аутомобила опремљеног радаром и „обавештава“ возача о опасности паљењем једне мале сијалице.

ну љуштину у којој се налазило 100 килограма експлозива. Онда је свом снагом упро о куку на сидреном ланцу која је спутавала мину да попут чепа не излети на површину.

Узалуд! Мина се само мало јаче заљуљала. Ни други покушај није био успешнији. Изронио је крвавих дланова, израњављених оштрим ивицама шкољки.

И Душан Влахов је покушао да примени знање стечено на малопређашњем „курсу“. Ни он није успео.

— Да покушамо остима? — предложио је Јозо. — Немамо времена за губљење!

Вешто рукујући остима Динко Антић је успео да закачи куку на ланцу мине.

— Ево је! — оteo се уздах Динку.

На површини се појавила метална кугла испуњена експлозивом, смртоносна замка која је месецима узалуд чекала на плен.

ки курири су под заштитом ноћи дотурили експлозив до поморских база, а одатле на обалу — партизанским јединицама.

Посада леута-миноловца држала је на прамцу уредно сложену рибарску мрежу. Тако опремљен чамац и мирно држање петорице минера разбили су у више наврата сумњу код посаде италијанских ведета које су стражариле над минским пољима. Пет рибара су своје „симпатије“ према окупаторима у свакој прилици доказивали боцуном доброг далматинског црњака.

Пред носом окућашора

Миноловци Корнатског архипелага убрзо су постали прави мајстори за проналажење, вађење и демонтаже мина. Диверзанти и радионице оружја нису оскудевали у експлозиву.

Подводни рудник између Опата и Шкуља био је ис-

Илија Хариш — Громовник — рушио је пруге по Славонији експлозивом који су из окупаторских мина у Јадрану вадиле Јозо Грубелић и његови другови.

Италијани су закључили да постоје ловци на експлозив из мина. Зато је на лучкој капетанији у Шибенику и на другим местима у том далматинском граду освануо једног дана плакат с натписом:

„Ниједан брод, био он рибарски, спортски или теретни, не сме се из луке удаљавати од вечери до свитања. Прекршиоци ће бити строго кажњени, а објекти на мору сматраће се непријатељским јединицама на које ће патролни бродови отворити ватру...“

Али и даље су, пред носом италијанских моторних бродова и патролних чамаца, нестајале мине.

До капитулације Италије септембра 1943. минери су извадили 185 мина које су вребале савезничке бродове. Окупатори никада нису ухватили ниједног минера.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ЗОВИТЕ МЕ ЗОКАН

МЕНИ ЈЕ ПОТРЕБАН КОЊ
ЈЕР НЕ ЗНАМ КУДА ЈОШ СВЕ
ТРЕБА ДА ЛУТАМ ПО БАЛКАНУ!
БИ Л' ТИ СТУПИО КОД МЕНЕ
У СЛУЖБУ?

АИКАНЕ!
ВИДИ!

АУ!
КАКВА
ГОЛЕМА
МАЧКА!

ТО ЈЕ ЛАФ!
НЕ БРИНИТЕ
НИШТА...

ГРРРРР

УХ! ПРО-
МАШИХ
ГА!

НЕ РАДЕ
ТИ НИШАН-
СКЕ СПРА-
ВЕ!

ТО ЈЕ НАЈБОЉИ НАЧИН ДА СЕ
ЛАФ СРЕДИ! ТРЕБА СЕ САМО
САГНУТИ ДА ПРОМАШИ! А ЛАФ ЈЕ
ВЕОМА УОБРАЖЕН И КАД ЈЕДНОМ
НЕ ПОГОДИ ЖРТВУ, НЕ СКАЧЕ ДРУ-
ГИ ПУТ НА ЊУ...

ШТО
ИМА ЛЕП
РЕПИК!

ОТКУДА
ОВДЕ
ЛАФИ?

ДА
ЗНАТЕ,
НИШТА
НИЈЕ
СТРА-
ШАН!

НЕКИ СУ
ПОБЕГЛИ ЈОШ ИЗ
ГЛАДИЈАТОРЕКИХ
ВРЕМЕНА, ГА ИМ
САД ПРА-ПРА-УНУ-
ЦИ ЛУТАЈУ ОВУ-
ДА...

ГАДЕ СМО ОНО СТАЛИ? АХА! ЗОКАНЕ,
'ОБЕШ ЛИ ДА СЕ ЗАПОСЛИШ КОД
МЕНЕ?

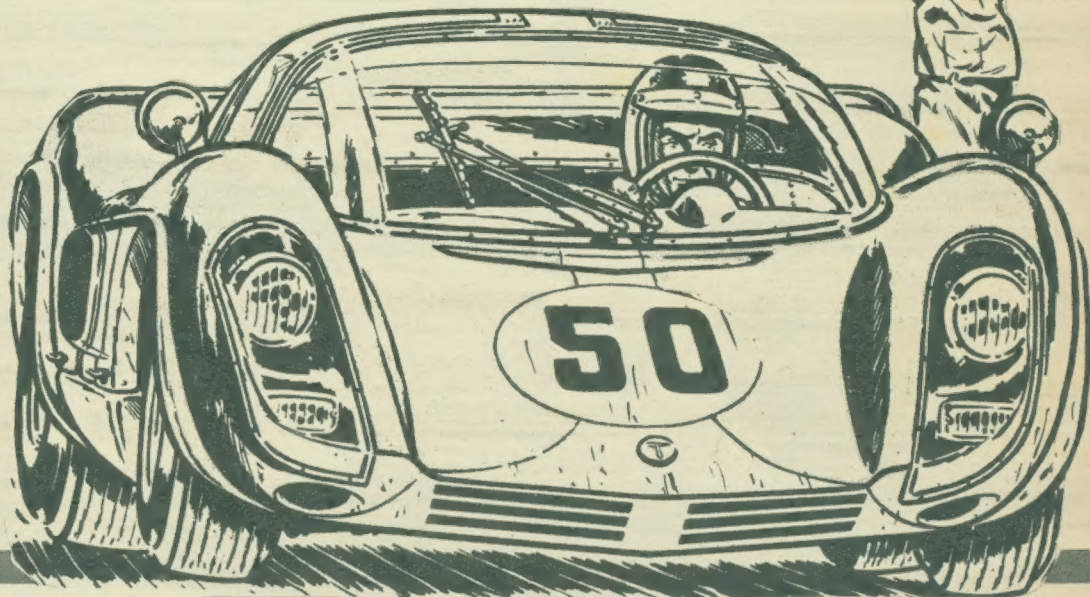
ПА, ЗАВИСИ... ТРАЖИМ ЉУДСКИ ОДНОС
ПРЕМА МЕНИ, АВЕ ТОРВИЦЕ ЗОБИ НА ДАН,
ПОТКИВАЊА ГОДИШЊЕ, АВА ТИМА-
РЕЊА ДНЕВНО И ЗА
УЖИНУ ПШЕНИЦУ БЕ-
ЛИЦУ...

ЉУДИ
ОПЕТ СЕ
НЕШТО ПРИ-
МИЧЕ!

У ВЕЛИКОМ СЛАНОМ ЈЕЗЕРУ ЧОВЕК НЕ МОЖЕ ДА ПОТОНЕ

РАЈ за тркаче

Велико слано језеро у држави Јутах у САД називају чудом природе. И оно то заиста и јесте. Често за њега кажу и да је џепни океан јер је само остатак огромног језера које је ту некад постојало и било двадесет пута веће, седам десет седам пута дубље и имало пет стотина пута више воде него сада. Данас се оно простира на 110 километара у дужину и 110 у ширину.

И у нашем веку ниво воде се спустио, језеро се готово свуда повукло за два до три а на неким местима и читавих 15 километара! Тако је настало готово 2.000 квадратних километара нове земље. То су неприступачне мочваре или неравно, каљугама прошарано земљиште, — неплодно, без дрвећа, тешко проходно. Само на неколико места може се колима прићи до обале.

Све је то учинило да језеро постане усамљен, него-

стољубив, чак непријатељски предео. Најближи град Салт Лејк Сити удаљен је 25 километара. На обали нема ви кендица. Ни пецати се не може јер нема риба. Једино живо биће које у овој „славној чорби“ може да опстане је један мајушни рак.

Права љубавца љубавиња

Сталним повлачењем Велико сланог језера количина соли у води се све више повећавала тако да је данас седам пута већа него у мору! Со заједно с другим раствореним минералима доноси у језеро многобројне реке које се у њега уливају. Пошто језеро не отиче, количина воде се смањује испаравањем при чему се стварају огромне насlage соли.

У Великом сланом језеру могу да се купају и непливачи без бојазни да ће по-

тонут. Вода је толико густа да човек не може да потоне. Плива као плутани запушач — с главом, рукама и ногама изнад воде. Када изађе напоље, моментално се осуши. Со заостане и образује кристале на кожи. Али, купача готово и нема.

Како се некадашње старо Велико језеро повлачило оставило је за собом огромну пустињу која данас окружава језера. Она је дугачка 260 километара а широка 110 километара и права је правцата пустиња какве више нигде другде у САД нема. Када би се човек усудио да пешице прође кроз њу, сигурно би изгубио живот. Аутомобилом је већ могуће јер пустињу пресеца друм дуг 80 километара. Из ваздуха, с леве и десне стране од саобраћајнице на даљини од 80 километара не види се никакав пут нити кућа. Ту су само у песку уцртане мете за вежбе америчких ваздухопловаца.

Због тога је с обе стране ауто-пута забрањено кретање.

Пустља се сама љубави

Изузетак је само на крајњем западу Пустине сланог језера где се, с обе стране друма, простиру чувене слане површине Боневила, које личе на замрзнуто језеро. У целом свету оне су познате као тркачке писте на којима се постижу рекорди у брзини. Овде нема ни трибина ни ти икаквих зграда. Само бела равна, голи брегови и — тишина.

Како су настале ове слане површине? Ту је некада, у старој котлини Великог језера, постојало удубљење. Како се Велико језеро све више исушивало, ту се образовало мало, веома слано језеро. Затим се и оно исушило и преостала је само чврста со.

Отприлике један метар испод ове чврсте слане површине налази се вода која влажи со и ствара од ње чврсту кору, односно спречава да се не претвори у прах под врелим пустињским сунцем. Захваљујући томе, со је обично за око шест степени хладнија од ваздуха.

У периоду суше вода испод соли се местимично исуши, површина се распукује и настану рупе. Али, зими се ова слана површина поново поравна тако да је то једина писта која се сваке године сама од себе направи.

Језеро — рудник

Данас на језеру влада велика живост. Како да се оно најбоље искористи? Утврђено је да је око седам пута богатије минералима

него море. Осим кухињске соли његова вода садржи калцијум, калијум, бор и литијум; затим једињења сумпора, магнезијума и хлора — и то у огромним количинама. Када би се сви ови хемијски састојци одједном извадили из воде — што је наравно немогуће — вредели би милијарде и милијарде.

Али, за сад је најважнији магнезијум. Он представља половину укупне вредности коју садржи језеро. Друго важно налазиште је литијум — необичан метал, најлакши од свих, мек и сребрнасто-бео. Његова хемијска једињења додају се бојама да би се њихов квалитет побољшао. Заједно са неким другим материјама одлично је погонско гориво за ракете. Осим тога може да се употреби и за добијање атомске енергије. Цена за један килограм литијума износи 16 и по долара.

Поступак приликом вађења овог природног блага је у почетку исти као и при добијању соли — уз помоћ сланих вртова, низа плитких базена за испаравање. Слана вода се доводи у базене. На сунцу се вода испарава, а со остаје. Насlage се багером чисте од песка и испирају. Поступак је прастар. Ново је то што инжењери процесом тако управљају да се из дваја не само кухињска со него и соли које се ређе налазе (на пример соли литијума) и то више-мање одвојене, свака у посебном базену.

Тако је окончана велика усамљеност језера. Ова ружна „слана бара“ коју човек није нарочито ценио одједном је постала залатаносан рудник. На мочварним обалама језера ускоро ће се прогледати простране фарме соли.

И тако ће Велико слано језеро постати индустријско подручје, опет јединствено у свету.

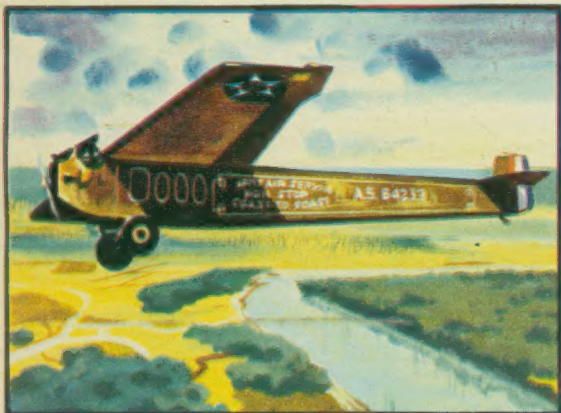
Д. К.

ОСВОЈЕНО НЕБО

ЉУДИ • ТЕХНИКА • АВАНТУРЕ

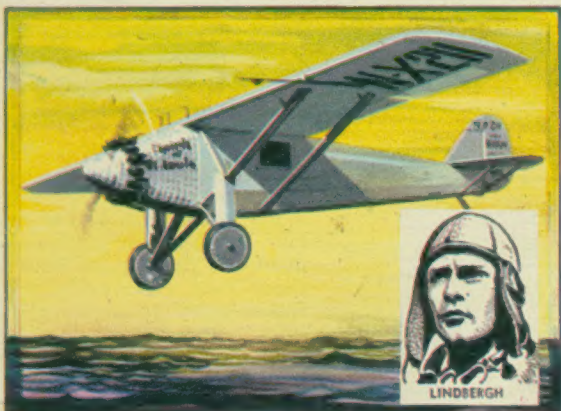
80. ОД ОБАЛЕ ДО ОБАЛЕ — То је био циљ једнокрилца „Фокер Т-2“ у коме су амерички поручници Макреди и Кели прелетели растојање од Лонг Ајленда на источној атлантској обали Америке, до Сан Дијега у Калифорнији, на западној пацифичкој обали, за 26 часова и 50 минута.

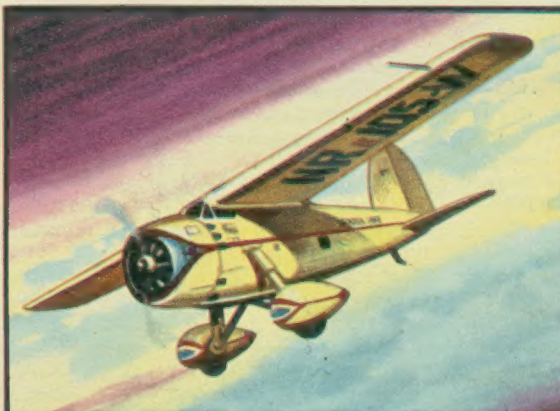
81. НАД СЕВЕРНИМ ПОЛОМ — Први лет над Северним полом извели су 9. маја 1926. у авиону „Дозефина Форд“ типа „Фокер“ амерички адмирал Ричард Берд и пилот Флојд Бенет. Они су полетели са Шпицбершких острва, стигли до „темена света“ и после десетак сати се вратили.

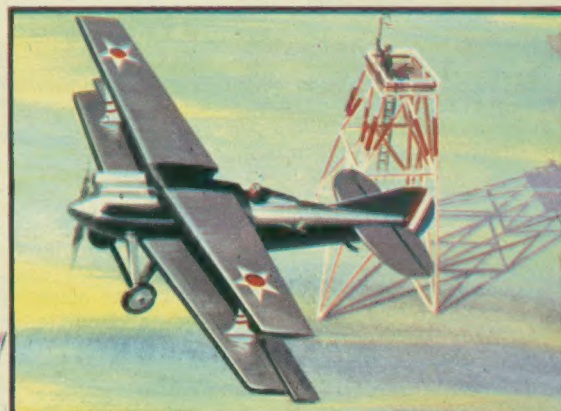
82. СССР — САД — Први корак у ваздушном саобраћају између Русије и Америке учинила је једна совјетска експедиција која је у пролеће 1937. основала базу 20 км од Северног пола. Неколико недеља касније први совјетски авион долетео је из Москве у америчку државу Орегон.

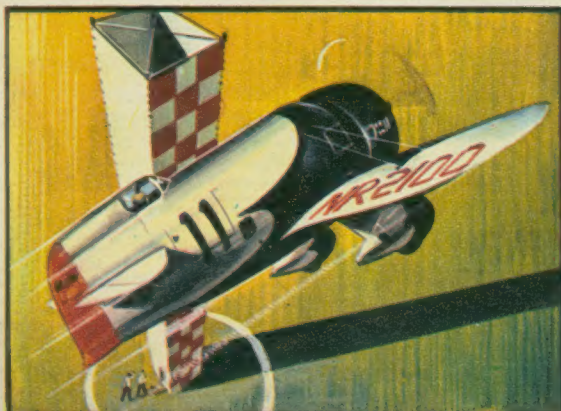
83. ЧАРЛС ЛИНДБЕРГ — Амерички ваздухопловни официр који је сам у авиону „Дух сент Луиса“ први без спуштања прелетео Атлантик. Из Њујорка је кренуо 20. маја 1927. и после 33 часа и 32 минута спустио се на париски аеродром Бурже, одушевљено дочекан од масе света.

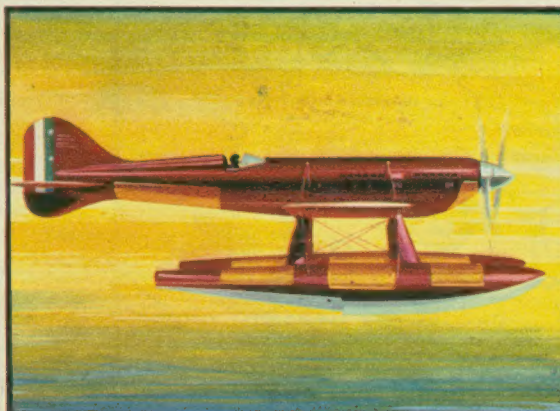
84. ОКО ЗЕМЉЕ — Овој епохи ваздухопловних подвига припада и лет око северне Земљине полулопте који је 1933. у авиону „Вини Ме“ извео Американец Вајли Пост. Овим летом од 7 дана и 19 часова Пост је оборио сопствени рекорд који је 1931. на истој стази поставио с Х. Гатијем.

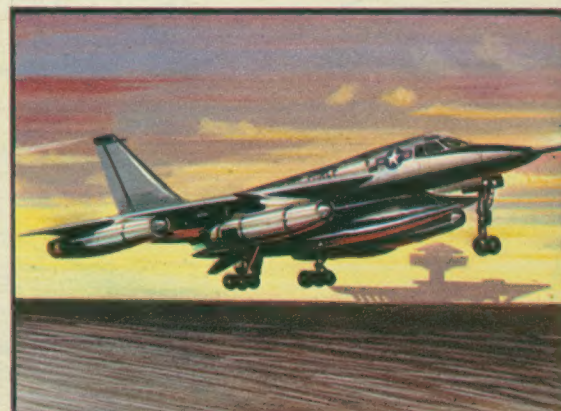
85. ПУЛИЦЕРОВ ПЕХАР — Прво америчко такмичење у брзини лета одржано је под покровитељством браће Пулицер, богатих власника издавачких кућа. За пехар се борило 37 пилота, а освојио га је капетан Корлис Мосли летећи у авиону „Вервил Пакард“ брзином од 285 км на час.

86. СВЕ БРЖЕ — Американец Џими Дулитл освојио је 1932. у авиону „Ди Би“ типа „Гранвил“ награду Томпсон летећи брзином од 405 км на час. Апарати „Ди Би“ били су, на жалост, веома опасни због тога што су губили равнотежу при великим брзинама и усмртили су више пилота.

87. НЕОБОРЕН РЕКОРД — Италијан Франческо Ађело поставио је 1934. фантастичан рекорд у брзини лета хидроавионом „Маки М. Ц. 72“ с клипним моторима. Авион је нарочито направљен за ово такмичење и постигао је брзину од 709,209 км на час, рекорд који до данас није оборен.

88. ЊУЈОРК — ПАРИЗ — Летећи истом стазом коју је 1927. првешао Линдберг, амерички пилот мајор Виљем Пејн у авиону „Б-58“ прелетео је маја 1961. Атлантски океан од Њујорка до Париза. Пут је трајао 3 часа и 19 минута, а авион је у току лета 3 пута снабдеван горивом.

89. АКРОБАЦИЈЕ — Тешко је рећи ко је први почео да изводи вратоломије у ваздуху. Међу пионирима акробатских летова налази се и Француз Адолф Пегу који је почетком XX века изводио авионом фигуре од којих је застајао дах. На слици је његов „Блерио“ за време једне фигуре.

90. ТАКМИЧЕЊА — Један од најбољих акробатских pilota био је Немац Ернест Удет који је одушевљавао гледаоце широм света смелим и опасним фигурама у свом авиону „Фламинго“ за који је сам дао нацрт. Слика приказује Удетове акробације на такмичењу у Кливленду, САД, 1928.

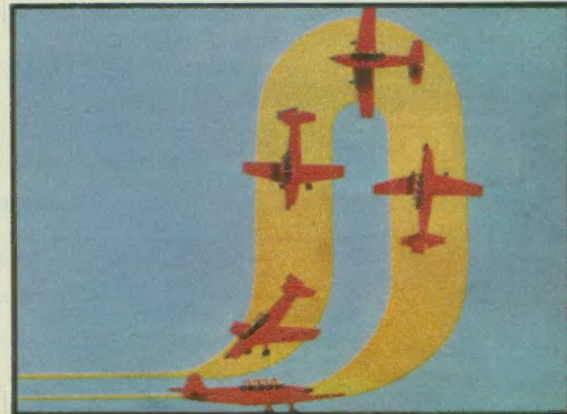
91. ГРУПНИ ФИГУРНИ ЛЕТ — Изводе га авиони од пара до читаве ескадриле (од 2 до 21 авион). Групе праве многе фигуре као што су лупинг, ваљак, заокрет, осмица, не мењајући међусобни положај, као један авион, а и нарочите фигуре при којима се међусобни положај апарата мења.

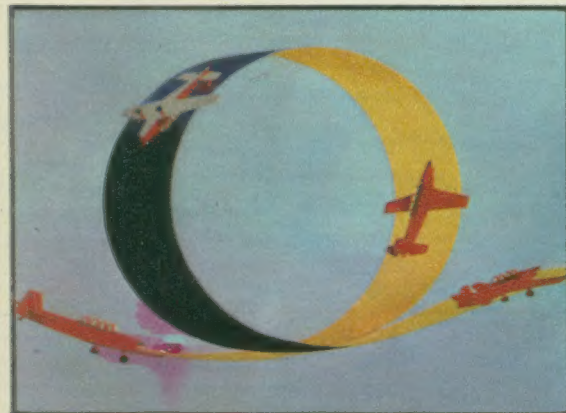
92. ШАНДЕЛА — Нагло пењање авиона са заокретом, обично на малој висини, а изводи се у обуци летења да би се код будућих акробатских pilota развила одлучност и снажљивост, да би овладали техником и оспособили се за враћање авиона у нормалан лет из сваког положаја.

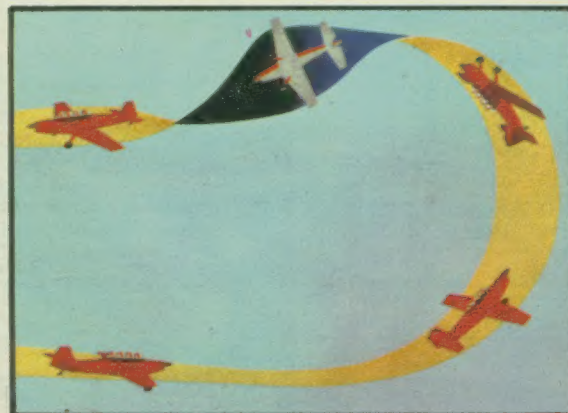
93. ЗАОКРЕТ — Једна од основних акробатских фигура. Може да буде оштар, са попречним нагибом авиона преко 45° , или благ, с нагибом испод 45° . Промена правца изводи се до пуног круга а лакоћа којом авион улази у заокрет представља основу његове маневарске способности.

94. РАНВЕРСМАН — Права акробатска фигура која захтева прецизно руковање свим командама и непрекидну контролу мотора авиона. На највишој тачки апарат се претвара преко крила остајући у истој вертикалној равни у којој се фигура изводи. Може да буде нормалан или леђни.

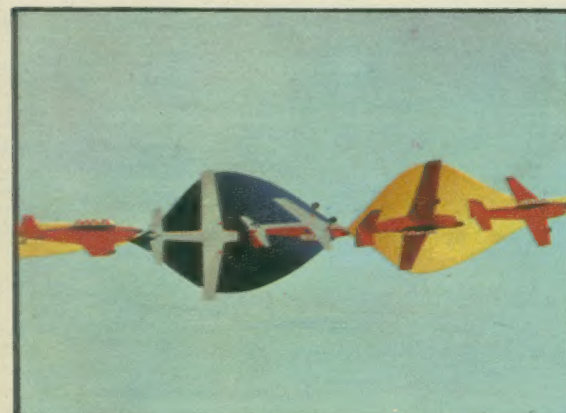
95. ЛУПИНГ — Фигура у којој авион лети у вертикалној равни по затвореном кругу или елипси с уласком и изласком на истој висини и у истом правцу лета. Зове се још и **петља** или „круг смрти“. Прву петљу извео је 1913. године Рус Несторов. Данас се сматра једноставном фигуром.

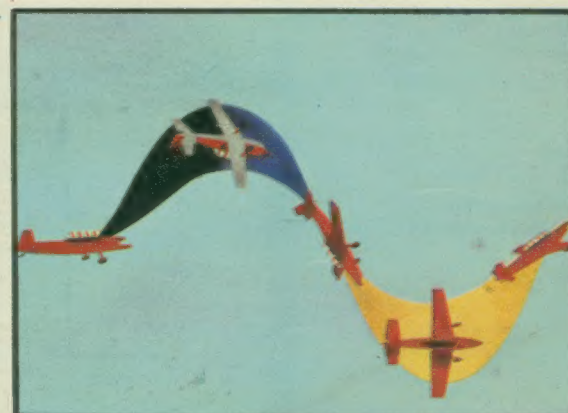
96. ИМЕЛМАН — Изводи се тако што се лупинг прекида када се авион налази на највишој тачки круга, преврће у нормалан положај и наставља хоризонталан лет на тој висини. Превртање апарата врши се при веома малим брзинама и захтева од pilota приличну вештину и храброст.

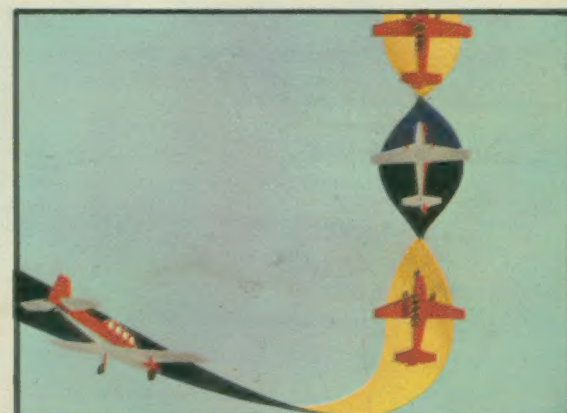
97. ОСМИЦА — Једна од најсложенијих акробатских фигура. Добија се комбинацијом два лупинга или петље обрнутог смера уз два превртања авиона око уздужне осовине. Осмица може да буде положена или усправна и када је добро изведена представља најлепшу фигуру у ваздуху.

98. ВАЉАК — Ваљак или тоно је фигура при којој се авион у водоравном лету преврће за 360° око своје уздужне осе без промене правца и висине. Први ваљак извео је 1913. француски авијатичар Шевијар и отада је ова фигура постала веома значајан елемент у техници пилотирања.

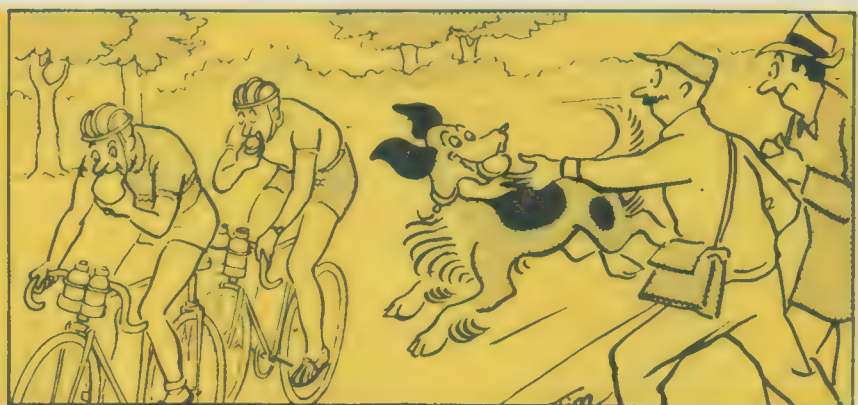
99. ВАЉАК — Може да се изводи и наглим покретима команди, такозвани брзи ваљак, при чему се авион преврће и око своје уздужне осе и истовремено око једне замишљене осе, паралелне његовој уздужној осе. При овом маневру авион мора стално да одржава исту брзину летења.

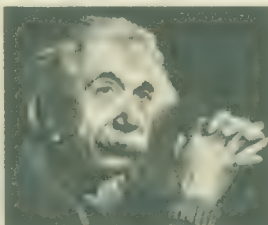
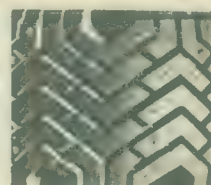
100. ВЕРТИКАЛНИ ВАЉАК — Веома тешка акробатска фигура при којој се авион у сасвим вертикалном лету преврће за 360° око своје уздужне осе. Пилот мора да изведе превртање у што је могуће правилнијој вертикалној равни а највећа опасност је нагло губљење брзине.

НЕВОЉЕ ЈЕДНОГ ТАТЕ

ВЕЛИКИ НАГРАДНИ Е

ПРАВИЛА КВИЗА

НАГРАДЕ:

КВТИЗ

АЖИТИ ПОМОЋ ОД СУСЕДА И УКУЋАНА!

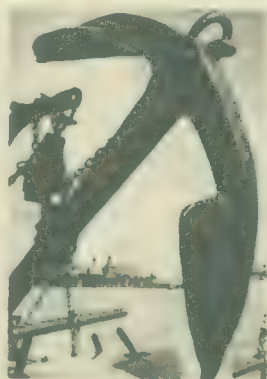
21 НАШЕ ВЕЛИКО ОСТРВО У КОМЕ СЕ НАЛАЗИ ЈЕЗЕРО СА ОСТРВОМ ЗОВЕ СЕ:

- Квар
- Млет
- Крк

24 ЖИВОТИЊА НА ФОТОГРАФИЈИ ИМА:

- дуже предње ноге
- дуже задње ноге
- ноге исте дужине

27 КОЈИ ЈЕ ОД ОВА ДВА НАЗИВА ЗА ПРЕДМЕТ НА СЛИЦИ НАША РЕЧ:

- лентер
- котва

30 НАШЕ ЈЕЗЕРО НА СЛИЦИ ЈЕ:

- Бледско
- Дојранско
- Преспанско

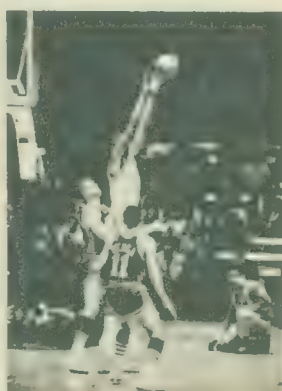
32 ДЕВОЈКА НА СЛИЦИ ЈЕ НАША ПОПУЛАРНА ФИЛМСКА ГЛУМИЦА:

- Милена Дравић
- Ружица Сокић
- Неда Арнерић

22 НА СЛИЦИ ЈЕ РАТНИ БРОД НАШЕ МОРНАРИЦЕ:

- крстарица
- разарач
- торпедни чамац

28 ЗАНИМАЊЕ ОВОГ СНАЖНОГ ЧОВЕКА ЈЕ:

- багерист
- тракторист
- возач ваљка

25 КОЈИ СПОРТ ЈЕ ОВО

- одбојка
- кошарка
- рукомет

28 ЗАНИМАЊЕ ОВОГ СНАЖНОГ ЧОВЕКА ЈЕ:

- багерист
- тракторист
- возач ваљка

25 КОЈИ СПОРТ ЈЕ ОВО

- одбојка
- кошарка
- рукомет

23 ПТИЦА КОЈУ ДЕВОЈКА ЈАШЕ ЈЕ:

- ној
- киви
- албатрос

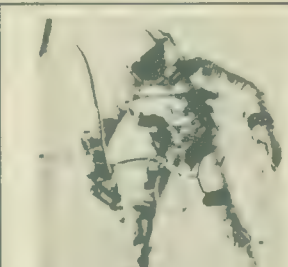
26 НА СЛИЦИ СУ ТОЧКОВИ:

- трактора
- камиона
- авиона

29 ИТАЛИЈАНСКА ФИЛМСКА ГЛУМИЦА:

- Росана Скијафино
- Моника Вити
- Софија Лорен

31 СВЕМИРСКИ ИСТРАЖИВАЧИ И ПУТНИЦИ НАЗИВАЈУ СЕ:

- астронаути
- каскадери
- аргонаути

1		17	
2		18	
3		19	
4		20	
5		21	
6		22	
7		23	
8		24	
9		25	
10		26	
11		27	
12		28	
13		29	
14		30	
15		31	
16		32	

ПОПУНИ, ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ

2.

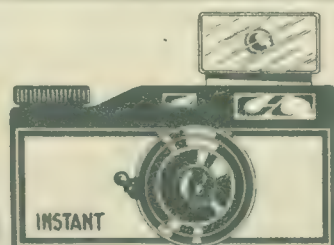

ФОТО-АПАРАТ

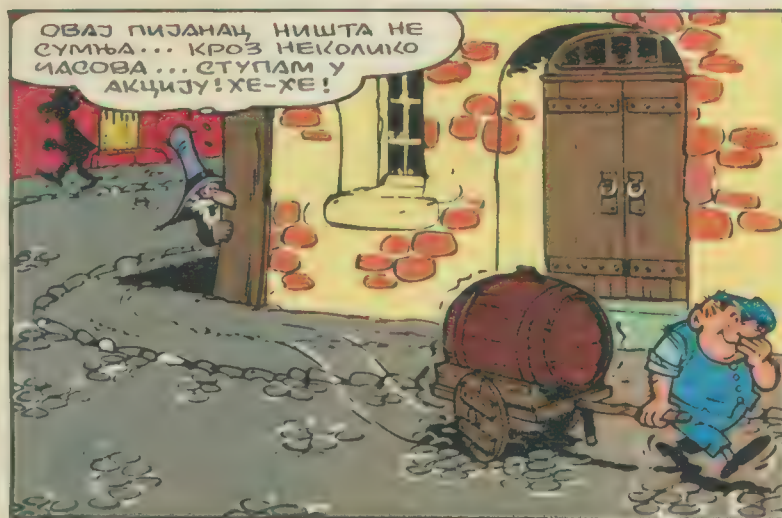
3.

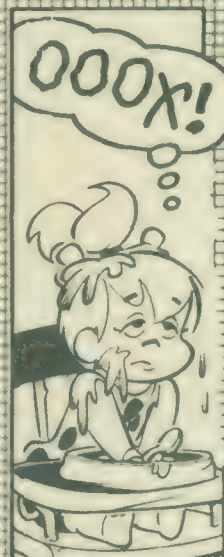

ТРАНЗИСТОР

ПОШАЈИ "ПОЛИТИКИНОМ ЗАБЕВНИКУ" БЕОГРАД, МАКЕДОНКА 29

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

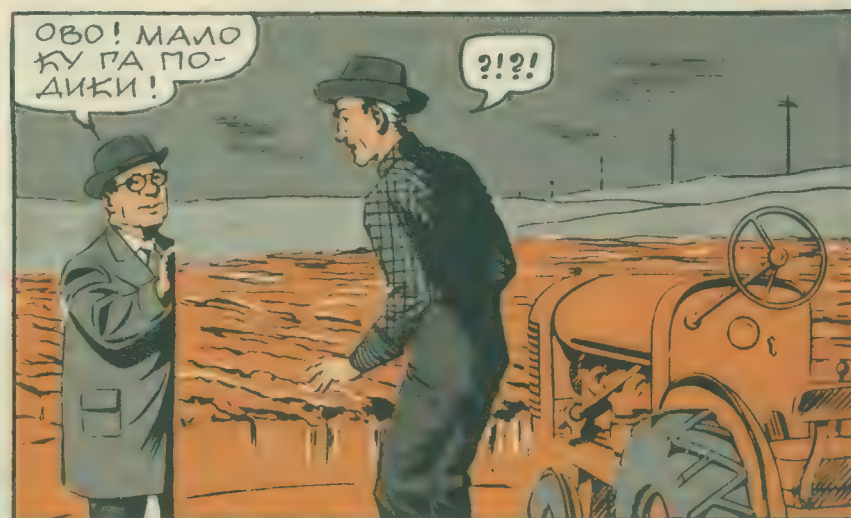
ТВРТКО I КОТРОМАНИЋ

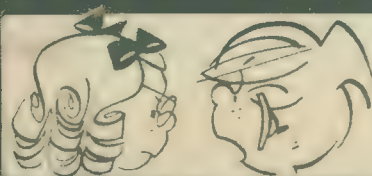
(око 1338—1391)

У доба распадања Душанове царевине, наследио је стрица Стевана и постао босански бан у 15. години. У првим годинама владавине био је зависан од Угарске и ратовао против ње. Успео је да однесе две победе над њом после чега је покушао да ојача власт у Босни чиме је изазвао 1366. побуну властеле. Прогнан је из земље, а за бана је изабран његов млађи брат Вук. Вратио се у земљу помоћу Угарске према којој је сад још више зависан. Тек 1369. успоставио је пуну власт. После

смрти цара Уроша Твртко, непосредни потомак Немањине лозе, у споразуму с кнезом Лазаром и победивши такмаца Николу Алтомановића крунисао се 1377. за краља Босне и Србије. У боју на Косову помагао је кнезу Лазару. После ове битке, Твртко 1390. покорава Сплит, Трогир, Шибеник и острва Брач, Хвар и Корчулу. Даље Твртково напредовање спречило је надирање Турака на Балкан. Његов грб био је у облику штита украшеног љиљанима.

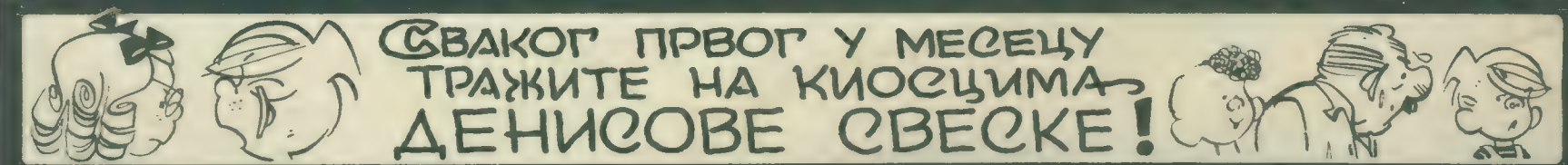
МИСТЕРИОЗНИ ТУРИСТА

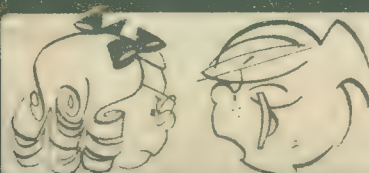
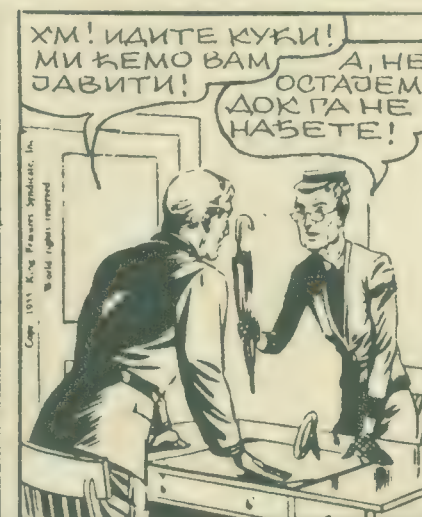

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

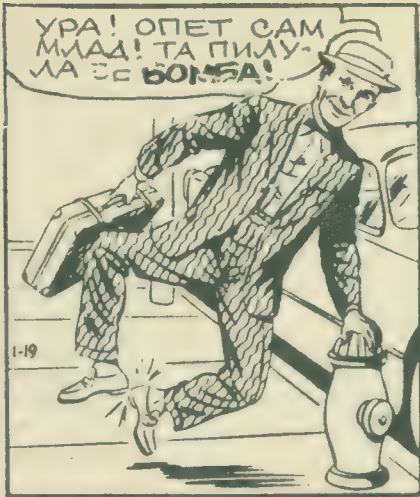

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

ОНА СТАРИЦА
ЈЕ ЈОШ ТУ...
ЧЕКА ДА ЈОШ
НАЂЕМО
МУЖА!

НАЈБОЉЕ ЋЕ БИТИ
ДА ПОЂЕМО
КУЌИ!

И ЈА
МИСЛИМ!
ОВДЕ МЕ ВЕК
СМАТРАЈУ
ЛУДОМ!

НИЈЕ НИ
ЧУДО! АЛИ,
СВЕ ЈЕ ТО
ИСТИНА!
ОХ... ПА ТО
ЈЕ ЕБ!

МОРАМ ГА НАЌИ... ДА
КУПИМ ЈОШ ЈЕДНУ
ПИЛАЛУ!

И ТО ЈЕ ТАЈ
ВАШ ПОД-
МЛАЂЕНИ
МУЖ?

АМ' ОПЕТ ЈЕ КАО
ШТО ЈЕ БИО! ЕБЕ,
ИДЕМО КУЌИ!

ОСТАВИО
САМ КО-
ФЕР... У
ОНОМ ДАН-
СИНГ-БАРУ!

ЈА ЋУ ВАМ
ГА ДОНЕТИ
НА СТА-
НИЦУ!

ЧУДНО ШТА СВЕ
ЉУДИ МОГУ ДА
УОБРАЗЕ...
20 ГОДИНА
МЛАЂИ! И
ЊУ ЈЕ
УБЕДИО
У ТО!

ДАНСИНГ
БАР

ЈЕДАН МОЈ
ПРИЈАТЕЉ
ЈЕ ОСТАВИО
КОФЕР!

ОХ!
ВИ ГА
ПОЗНА-
ЈЕТЕ?

ИГРАО ЈЕ
СВАКЕ
ВЕЧЕРИ!
ИЗМОРИО
НАС ЈЕ!

А ОНДА
МУ ЈЕ
ПОЗЛИ-
МО...

И НАЈЕДНОМ
ЈЕ ПОСТАО
СТАР! ДОБИО
ЈЕ БОРЕ...
ОСЕДЕО...

СВИ
СМО
ТО
ВИДЕЛИ!

??

ХВАЛА
ЗА
КОФЕР!

АКО ДОЗВО-
ЛИТЕ, И ЈА
БИХ ПОШАО
С ВАМА!
ДА ВИДИМ
ТУ ЊИВУ...

...ГДЕ СТЕ УДАРИЛИ
У НЕВИДЉИВУ
ПРЕПРЕКУ... А
ЗАТИМ СРЕЛИ
ТОГ ТУРИСТУ!

АХА...

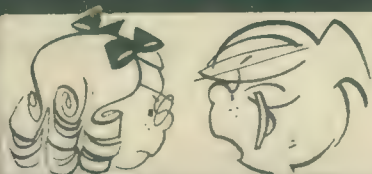

ТО "НЕШТО" БИЛО
ЈЕ ТУ! ТУРИСТА
СЕ ОВДЕ ПОПЕО
У ВАЗДУХ, И...

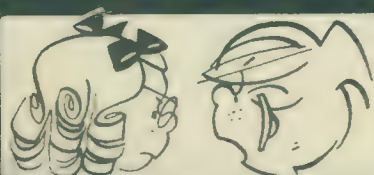
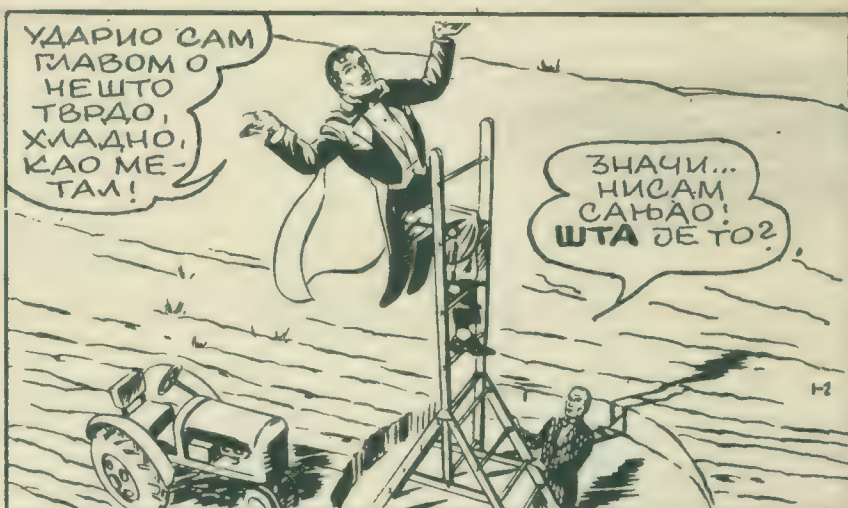
НЕ ЗНАМ
ВИШЕ НИШТА...
МОЖДА САМ
СВЕ ТО СА-
ЊАО...

?

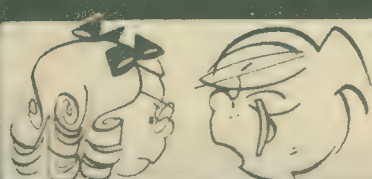
СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

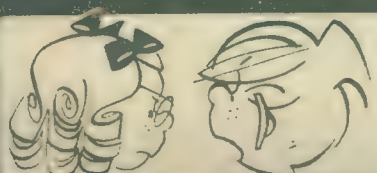

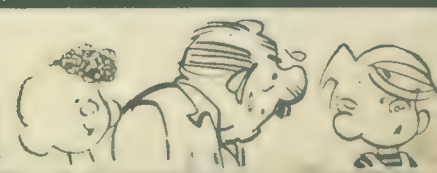
СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

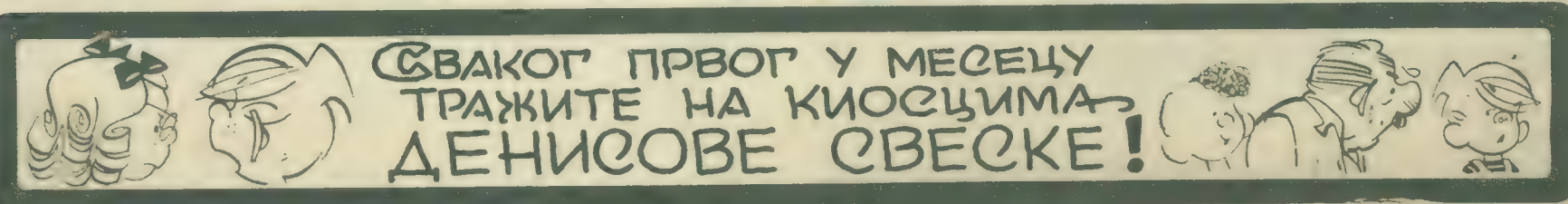

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

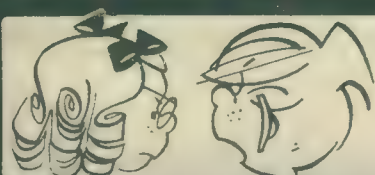

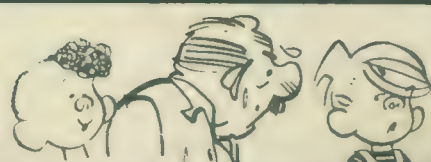
**ТАЛАС ТАЈАН
ПЉАЧКИ**

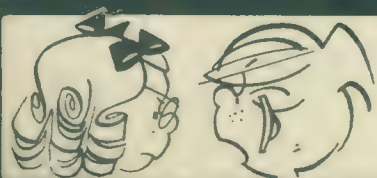
ТРИ БАНКЕ, ДВЕ ЈУВЕ
ИСПРАЖЊЕНЕ КАСЕ

НИКАКАВ ТРАГ

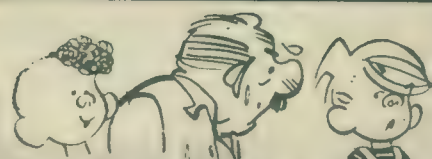

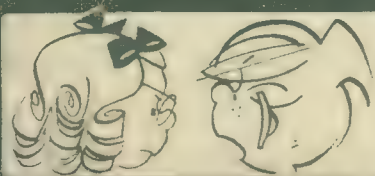
**СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!**

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

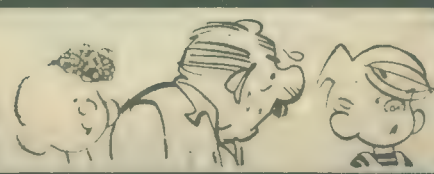

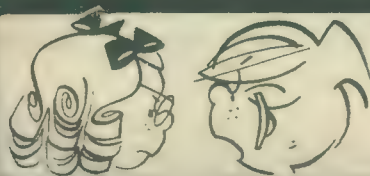
СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

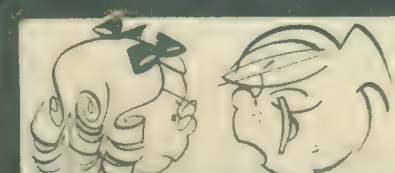
СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

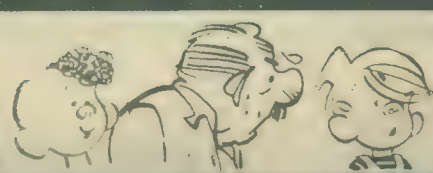

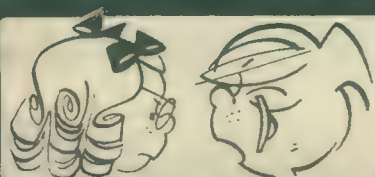
СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ
ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА
ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

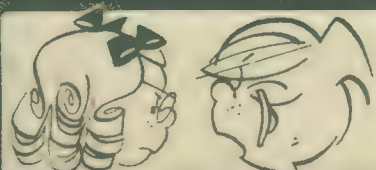

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

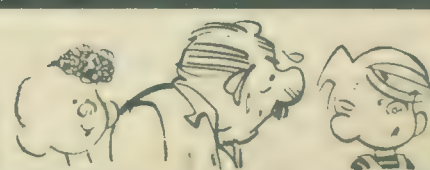

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

СВАКОГ ПРВОГ У МЕСЕЦУ ТРАЖИТЕ НА КИОСЦИМА ДЕНИСОВЕ СВЕСКЕ!

НАЈТЕЖИЈУДИ НА СВЕТУ

НЕОБИЧАН СПОРТ

ДОГАЂА СЕ ДА СУМО РВАЧ ТЕЖАК 130 КИЛОГРАМА ПРОЛЕТИ КРОЗ ВАЗДУХ И УЗ УЖАСАН ТРЕСАК ЛУПИ О ПЕЧЕНУ ГЛИНУ ИЗВАН КРУГА. ИПАК, ПОВРЕДЕ СУ РЕТКЕ

Достојанствени пљесак хиљада Јапанаца поздравља огромног, дебелим човека тешког око 130 килограма. Победник стоји у центру круга од печене глине и мирно слуша аплауз публике. Управо је добио борбу на једном од великих турнира сумоа који се одржавају једанпут годишње у јапанским градовима Токију, Осаки, Нагоји и Фукуоки.

После другог светског рата у Јапан је из Америке пренет безбол а из Европе фудбал. Јапански љубитељи спорта одушевљено су прихватили обе ове игре. У Јапану су поникли многи извршни атлетичари, пливачи и боксери, али ниједан од њих касније прихваћених спортова није утицао на приврженост Јапанаца сумоу — изузетној вештини старој готово 1.800 година!

Голишаби рвачи

Први сумо-меч одржан је пред царем Сунцином у другом веку наше ере, а већ у осмом веку одржани су покрајински и национални шампионати. Професионализам

је уведен пре око четири стотине година, а тад су утврђена и правила која су до данас остала готово неизмењена.

Сумо-мечеви одржавају се под покривеним простором. У павиљону за сумо има редова са скупим уздигнутим седиштима која са свих страна наткрићувају ринг, али и јевтинијих „седишта“ која се налазе на самој земљи око ринга — то су у ствари само простирке од трске на којима гледаоци седе прекрштених ногу.

Сам ринг представља узвишење од печене глине, а у његовом центру је велики круг од песка. Сумо рвачи, огромни, округлих трбуха од много година смишљеног вежбања за добијање тежине, и претерано развијених мишића, не носе на себи ништа осим прегаче око бедара.

Циљ борбе није да се противник натера да леђима додирне земљу као у рвању грчко-римским или слободним стилем, већ једноставно да дотакне тло било којим делом тела осим стопалима, или да буде избачен из ринга. И једно и друго теже је извести него што можда изгледа јер човек тежак 130 или више килограма стоји на земљи чврсто као стена.

чак и кад га нападне противник исте тежине.

Скок у истом тренушку

Церемоније које претходе сусрету обично трају дуже од саме борбе. Најпре судија у старинском сумо костиму представља оба про-

тивника гледаоцима. Затим рвачи напуштају средину круга и одлазе сваки у свој угао, перу руке, испирају уста и бацају мало соли у ринг — то је један стари обичај који треба да покаже да ће борба бити „чиста и без преваре“.

Чучнувши ниско са огромним рукама пред собом да би одржали равнотежу, два рвача се окрећу један према другом, али још сваки у свом углу. Противници често остају дуго у овом положају и припремају се за тренутак напада који мора да буде истовремен. Ако се један борац подигне пре другог, цео уводни церемонијал мора да се понови.

Да би постигао победу, сумо рвач користи три основне технике: настране, гурање и хватање. Забрањено је ударање ногом, цимање за косу или ударање брдом шаке. Иако стручњаци познају преко шездесет разних захвата и бацања, већина рвача се још у почетку професионалне каријере опредељује само за шест од десет захвата и бацања.

Џин леџи кроз ваздух

То значи да упућени гледаоци често могу да предвиде шта ће се догодити — да ће један борац покушати да изведе ударац главом, док ће његов противник пробати да га избаци из боришта. Догађа се да човек од

130 килограма пролети кроз ваздух и уз ужасан тресак лупи о печену глину изван круга, што за гледаоце представља изванредно занимљив приказ.

Повреде су ипак ретке. Добро увежбани рвачи знају како да спрето падну и за њих то не представља нарочиту опасност.

Већина борби траје око четири до пет минута, тако да током једне вечери гледаоци уживају у најразличитијим захватима и бацањима и виде најразноликије борбе. Најбољи рвачи као што су Таихо, Садаојама или Кашивадо увек напуне гледалиште пред којим остану редови разочараних навијача који нису добили улазницу.

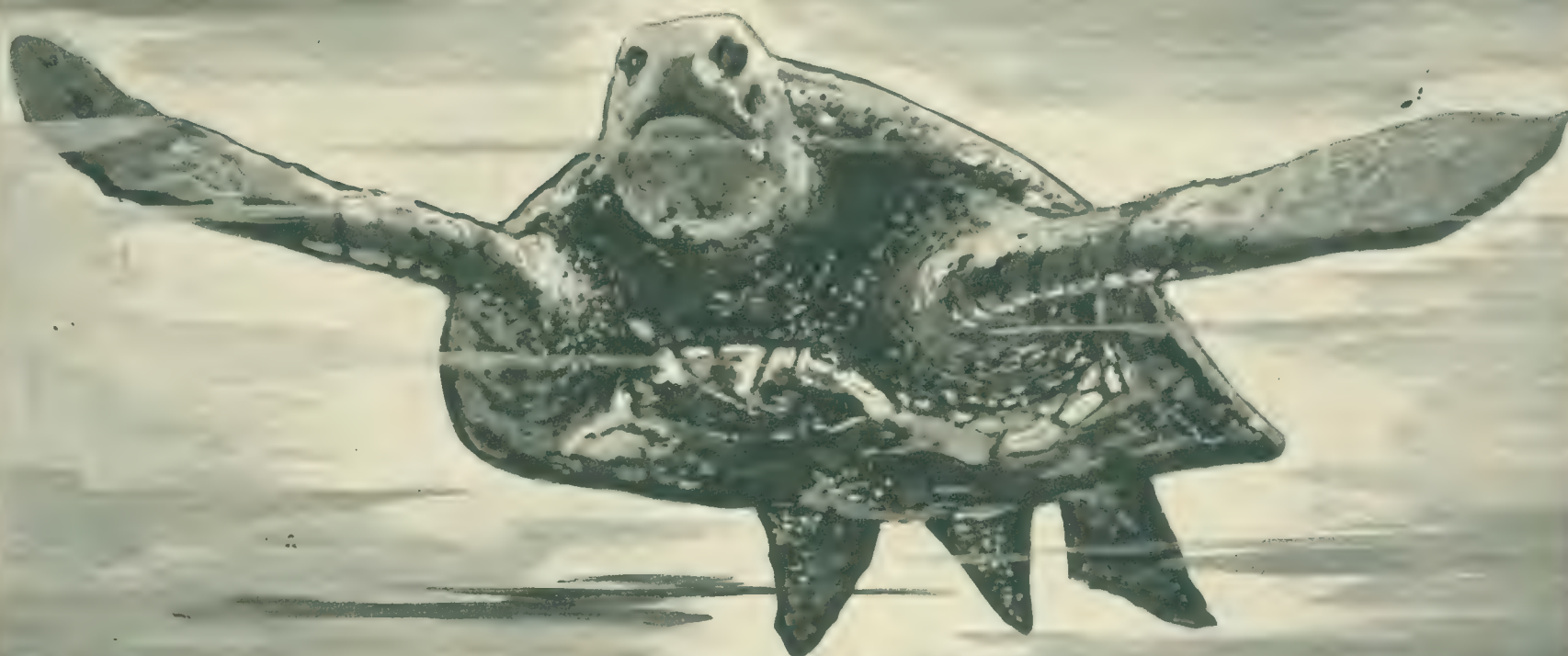
Кад су амерички спортисти донели безбол у Јапан, проричали су да ће сумо као спорт изумрети кроз десет година. Нису били у праву. Популарност сумоа расте из године у годину, а, наравно, и сумо рвача који су најкрупнији спортисти на свету.

ШЕРВУДСКА ШУМА ЈЕ ЗЕЛЕНА И ДУБОКА. СУНЧЕВИ ЗРАЦИ НИ ЛЕТИ НЕ УСПЕВАЈУ ДА ПОВЕДЕ БУЗНЕ КРОШЊЕ. ДОК СУ КРАЊЕВСКИ СТРАЖАРИ СПРОВОДИЛИ МЛАДИЊА ОСУЂЕНОГ НА СМРТ, ОН ЈЕ ИЗНАДАА СКОЧИО У ВОДУ, ИСПЛИВАО НА ДРУГУ ОБАЛУ И НЕСТАО У ШУМИ. ТАКО СЕ РОДИО ОДМЕТНИК ОД ЗАКОНА, ЛЕГЕНДАРНИ

Робин Худ
У НАЈНОМ БРОЈУ ДОНОСИМО КОМПЛЕТАН СТРИП О ДОЖИВЉАЈИМА РОБИНА ХУДА

ДУГОВЕЧНИ

ОКЛОПНИЦИ

рво песак почне да подрхтава. Затим се површина издигне у виду полулопте. Онда то узвишење подрхтава, врти се и клати да би се на крају појавила једна мајушна троугласта глава слична глави змије. Још један напор и мала оклопљена лоптица излази на светлост дана, ношена на четири шапце. Ето, тако се рађа морска корњача. Најчешће — у истом тренутку долази и њена смрт. Јер, са кокосових палми на обали већ вребају птице грабљивице и стреловито се обрушавају на беспомоћне мале „оклопнике“...

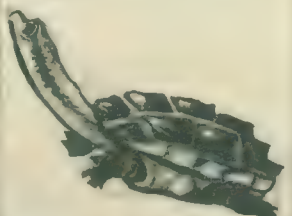
Корњача — џабакера

Плаже западне обале Мадагаскара представљају место на коме се окупљају корњаче целог Индијског океана. Оне сваке године у одређено време долазе овамо на свадбено весеље и одмах после тога женке полажу јаја у песак, не слутећи опас-

ности које ће два месеца касније дочекати њихову „новорођенчад“. Крупне сузе које женке корњаче лију док полажу јаја не значе, како се то некад сматрало, оплакивање тешке судбине њиховог потомства. Јер, оне

ЗМИЈСКИ ВРАТ

Мала корњача из породице келида која углавном живи у рекама и мочварама Аустралије и Нове Гвинеје. Има дугачак веома покретљив врат помоћу кога лови рибе, слично змији. Главу не може сасвим да увуче у оклоп као друге корњаче. Безопасна је и не уједа ма како грубо човек с њом поступао.

не знају да ће само свака стота корњача преживети напад грабљивица и успети да се домогне мора...

Данас на свету има око 250 врста корњача. Живе на свим континентима, укључујући и Антарктик. Нама су углавном познате шумске и водене корњаче. Али њих има толико врста да просто запањују различитошћу својих особина. Неке од њих лају, друге трче брже од човека, треће су опасне као и крокодили. Али све имају једну заједничку особину: дуго живу! У Вирџинији су, на пример, нађене корњаче назване „табакере“ (ваљда због тога што њихов зглавкасти оклоп може потпуно да се затвори), на чијем се оклопу виде зарасли ожиљци од метака испалиених у време рата Севера и Југа пре сто година. Али то није ништа према диновским корњачама са Галапагоса које су „рођене“ чак пре шест векова!

Научници их разврставају у три категорије: морске, слатководне и копнене: морске излазе на обале да би се сатима грејале на пешчаним плажама; слатководне понекад и читава сате про-

воде у води, а копнене крстаре шумама.

Суџа, јаја, сџеџијалиџеџи

И по величини су веома различите. Највећа је од свих корњача звана „кожна леђа“ (*Dermochelys Coriacea*) која насељава тропска

лост, оне за свој глас дугују једном куварском специјалитету: од њих се справља позната и веома скупа корњачина супа која се може наћи и по нашим самопослугама. Веома су цењена и корњачина јаја. Она су за неке области важан извор исхране као код нас кокошија, али су они у бољем положају јер само једна женка снесе по хиљаду јаја одједном. У Сараваку, на

ВЕЛИКА ГЛАВА

Из ретке породице платистернида која живи у југо-источној Азији, од Бурме до острва Хајнан. Има спљоштен оклоп, дугачак реп и главу коју због величине не може да увуче.

мора; може да достигне дужину од преко 2,5 метра а тежи пола тоне. Најпознатије су међутим, „зелене“ корњаче (*Chelonia Mydas*) којих има у изобиљу у Атлантском океану све до њујоршког пристаништа. На жа-

северозападу Борнеа, годишње се прикупи око 2 милиона корњачиних јаја и држава је на њих чак завела монопол, задржала је за себе искључиво право да скупи и продаје јаја. Зато се не каже узалуд да за Мале-

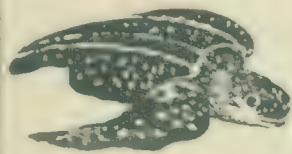
ЛАСОМ НА КОРЊАЧЕ!

НЕКЕ КОРЊАЧЕ ЛАЈУ, ДРУ-
ГЕ ТРЧЕ БРЖЕ ОД ЧОВЕКА,
ТРЕЋЕ СУ ОПАСНЕ КАО
КРОКОДИЛИ, АЛИ СВЕ ИМА-
ЈУ ЈЕДНУ ЗАЈЕДНИЧКУ О-
СОБИНУ — ДУГО ЖИВЕ

зију корњаче носе златна ја-
ја. Гурмани веома цене и
„млитавушу“ — корњачу ко-
ја уместо оклопа има само
нешто задебљану кожу и
представља изврстан специ-
јалитет на ражњу.

ЦИНОВСКА КОЖНА КОРЊАЧА

Живи у свим тропским
морима а залута и до
обала Енглеске, Африке
и Аргентине. Дугачка је
преко 2 м а тешка више
од 500 кг. Предњи удо-
ви су јој претворени у
велика пераја а глатка
кожа без оклопа и 7
леђних гребенова дају
јој издужену линију.

Све у свему, већина кор-
њача представљала је током
векова послатицу на трпе-
зама гурмана и владара. И,
ако се за неког може рећи
да му слава скида главу, он-
да је то случај с корњачама.
Поготову кад је реч о ци-
новским корњачама са остр-
ва Галапагос, Алдабра, Ма-
урицијус и Родригез, којима
прети опасност од потпуног
истребљења. Жалосно је да
су многи од ових благород-
них цинова, којима ако их
неко нападне, преостаје са-
мо да беспомоћно ричу —
избегли сладокусцима из вре-
мена Луја XIV само зато да
би их појели наши савре-
меници...

Брз као корњача!

На океанским острвима у
Перуу и Африци живе кор-
њаче „леопарди“, које лају
и реже као прави пси! И
њихово месо представља
праву послатицу, а једна
достиге и 300 килограма те-
жине. На Антилима се кор-
њаче, сличне овој врсти, од-
гајају у стадиима — као до-
маће животиње. Могу да се
припитоме и корњаче које
живе у европским земљама,
које се називају „грчким“.

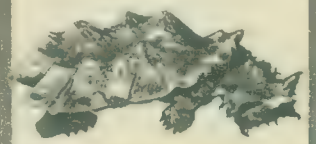
иако потичу из Северне Аф-
рике. Оне се чак одазивају
ако их позовете именом, а
неки тврде да осећају и во-
ле музику.

Корњачама „соколовог
кљуна“ (*Eretmochelys*) мо-
же човечанство да буде за-
хвално за чешљеве, дршке
и бројне украсе, који су на-
шим прецима, па и савреме-
ницима, служили за улепша-
вање и елеганцију. Али и
корњаче које су данас у
животу могу да захвале про-
налазачима пластичних мате-
рија: оне су им поштеделе
живот и продужиле век.

Није право ни да се ка-
же: „Спор као корњача“. Јер,
има корњача које су праве
тркачице. На Флориди живе
такве корњаче, којима страх
улива брзину! Онај ко их
уплаши, може да се увери
та оне туку рекорде славне

МАТА-МАТА

Ова чудна корњача из
породице келида има
необичан гребенаст ок-
лоп и сурлу која је у
ствари цев за дисање.
Живи у водама Јужне
Америке а храни се ри-
бама, пуноглавцима и
љускарима које хвата
тако што изненада ши-
роко разјепи уста и јед-
ноставно их усиса.

Колете Бесон на стази од
400 метара. Само, погрешиле
онај ко се уплаши „рекор-
дерки“ из рода корњача.
Разлога за то нема, јер оне
су тако доброћудне да се
могу припитомити као ма-
чка или пас, или чак упрег-
нути да возе деџа колица.

Ипак, нису све корњаче
тако доброћудне. Корњаче
— „трионикс“ и оне, зване
„алигатори“, које живе у сли-
ву Мисисипија, шиште као
змије, а плен прождиру као
крокодили. Једним стиском
вилаце могу човека да оста-
ве без руке или ноге. Ипак,
нема их толико да би могле
да се људима освете за све
оно што су они вековима
наносили и наносе њиховим
небројеним „сродницима“.

Д. П.

СЕЛА СУ ПРАЗНА, ПЛАНТАЖЕ НАПУШ- ТЕНЕ, СВЕ ЖИВО КРЕЋЕ У ВЕЛИКИ ЛОВ

Највећи празници за ста-
новнике острва Абд-
ал-Кури у Индијском
океану у близини Сомалије
су дани „тапех бихира“ кад
и старо и младо иде у лов
на морске корњаче. Тада су
села празна, плантаже алоја
напуштене а све што може
да се креће или бауља нала-
зи се на обали мора.

Још у рану зору мушкарци
се укрцавају у лађице и бар-
ке и велики лов почиње.
Обично се иде у групама
од којих свака има свог
осматрача који, везан висо-
ко на катарци, нетремице
зури у море. Ако га послу-
жи срећа, он убрзо даје знак
за узбуну што значи да је
угледао јато корњача чије
се главице с времена на вре-
ме помаљају из воде да би
удахнуле ваздух.

Зону у којој су примеће-
не корњаче одмах окружују
чамци уз заглушне звуке
там-тама. У највећој лађици,
обучен у свечано одело, сто-
ји поглавица села и управља
„нападом“. У воду се из бу-
рића изручује животињско
уље помешано с нафтом и
то тако да се на површини,
изнад јата, направи обруч.

Да би могле да дишу, кор-
њаче напру према средини
круга где је море чисто а ту
их чекају ловци с ласом —
замком на дугачкој мотки.
На овај једноставан начин
одједном страда и по неко-
лико стотина беспомоћних
корњача из једног јединог
јата.

Уловљене корњаче одмах
се извлаче на палубе, ваде
из оклопа и стављају у ко а
оклопи се у нарочитим мре-
жама спуштају поново у мо-
ре да би их мале фибе очи-
стиле од остатака меса.

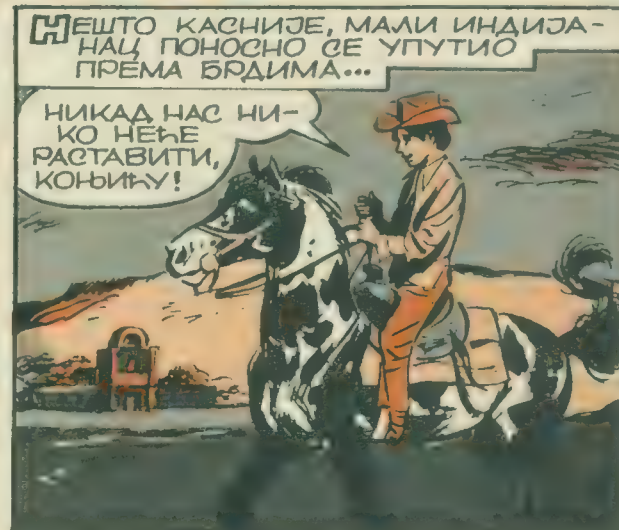
Лов траје до саме ноћи и
што је улов богатији то се
гласније чује там-там, све
док свирачи не попадају у
несвест. Али, тек на обали
настаје право весеље. Око
упаљених ватри на којима
се крчка месо од корњача у
трансу играју младићи, де-
војке, жене, деца...

На отоцима архипелага Со-
котра коме припада и остр-
во Абд-ал-Кури лове се кор-
њаче и на други, мање свеч-
чан начин. То су огромне
корњаче које живе усамље-
нички покрај коралних тре-
бена а тешке су често и пре-
ко 500 килограма. Наравно,

с њима се много теже изла-
зи на крај и под водом се по-
некад одигравају праве дра-
ме. Ловци, иначе надалеко
познати гњурици, дуго роне
покушавајући да спрече кор-
њачу да се отисне према
отвореном мору и тако утек-
не. Гњурање траје све док
неком не пође за руком да
животињу ухвати ласом ко-
је се затим везује за чамца.
Чим корњача исплива на по-
вршину да би удахнула ваз-
дух, дочекује је оштар нож.

Острвљани би себи могли
да уштеде труд и без по му-
ке улове велики број корња-
ча у време кад ове полажу
јаја у песку на обали и ка-
да су сасвим беспомоћне,
али то нико не чини. На
овом архипелагу то је не-
писан закон. Ништа не ма-
ри што ће већ сутрадан чи-
таво село кренути у потра-
гу за корњачиним јајима и
што ће због тога тек поне-
ко младунче угледати свет-
лост дана. Свети чин мате-
ринства не сме нико да узне-
мири.

ОКАЧИ ШЕШИР О ВЕТАР

НУЛА Х

планета ужаса

ИДУЋИ БРОЈ: ПОВРАТАК НА ПЛАНЕТУ КОСТИЈУ!

НЕ БОЈТЕ СЕ!

Не, није ово никаква животиња с Марса. Наш илустратор желео је да се с вама нашали и уједно провери знање које сте стекли на часовима зоологије, па је од делова шест различитих животиња направио једну. Знате ли од којих? РЕШЕЊЕ НА СТРАНИ 55.

ДА БУДЕ ЗА СВЕ

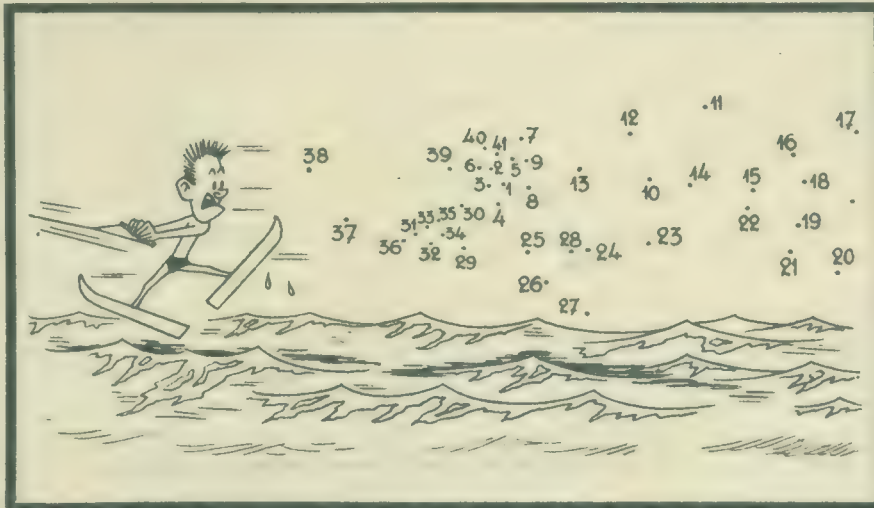

Аница је у кући имала само пет јаја а дошла су јој четири госта. Како их је поделила а да су сви били задовољни? РЕШЕЊЕ НА СТРАНИ 55.

БРЖЕ! БРЖЕ!

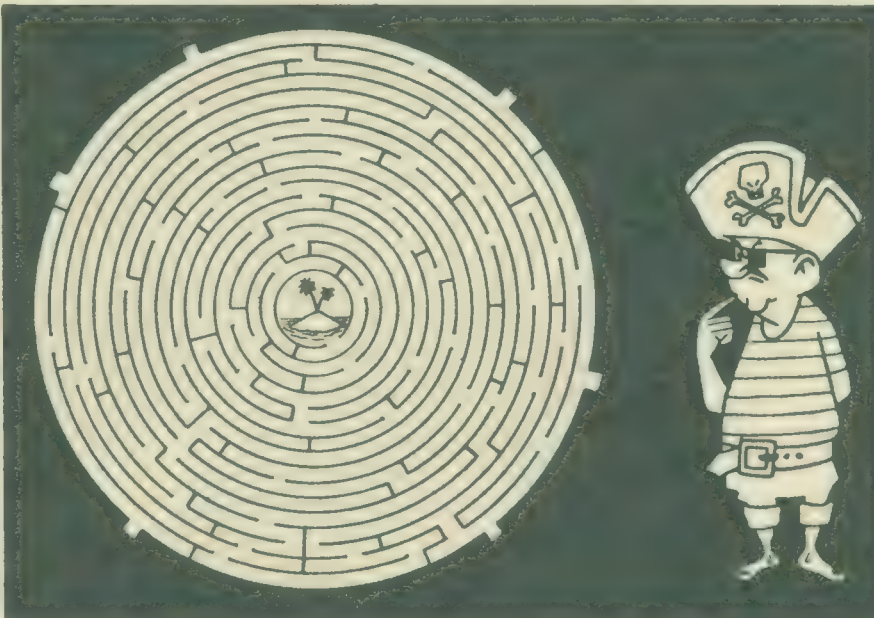
Скијаш на води стално је пожуривао свог пријатеља који га је вукао у моторном чамцу. Ако желите да сазнате разлог његове журбе, повежите све тачке у бројевима од 1 до 41.

РЕШЕЊЕ НА СТРАНИ 55

ОСТРВО С БЛАГОМ

Чувени гусар Једнооки Џек опљачкао је лађу натоварену благом а плен закопао на најближем острву. Затим је с друштвом наставно пиратске авантуре. Кад је после дуго година хтео да оде по благо, није могао да се сети којим путем треба да плови да би стигао до острва. Помозите гусару да изабере прави пут до острва (има их шест) и узме своје сандуке с благом.

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕК
ЧУЛИ
ДА...

● Виктор Џексон из Манито вока у савезној америчкој држави Висконсин опкладио се да ће у кади на којој је био

уграђен мотор од 20 коњских снага препловити језеро Минчиген. Опкладу је добио а пут од 184 километра превалио је за 15 часова.

● рекорд у спорој возњи свакако држи воз који саобраћа на прузи од Ерхангена до Ешената (Западна Немачка).

ка). Путници у њему имају задовољство да за један час пређу само 16 километара!

● пар ласта у току једног дана просечно проведе у лету око 16 часова. За око један час свака ласта донесе двадесет пуних кљунова хране својим младунцима. Родитељи долећу до гнезда око 640 пута у току дана и сваки пут донесу око десетак инсеката. Пар ласта уништи дневно око 6400 инсеката да би на хранили своје младунце и око 600 за своју исхрану. То значи да једна „породица“ ласта уништи у току дана више од 7000 инсеката!

ЦИПЕЛЕ Astra

ДЕЧЈА ЦИПЕЛА
Astra
МУШКА
ЗА СВЕ
УЗРАСТЕ

ТАТА, УКУЉИ АПАРАТ
ЗА МЕБУГАЛАКТИЧКИ
ЈЕЗИК.

АСТРА?

ЧУЛИ
СМО ПОЗИВ И
ДОШЛИ СА АСТРЕ. МО-
КАТОР НАС ЈЕ ДО-
ВЕО ОВАК.

АЛИ...
АЛИ... ЈА НЕ
ЗНАМ... ЈА
НИСАМ УПУТНО
ПОЗИВ Astra...
САМО ЗВОНКУ...
ХМ...?

ЧЕКАТЕ ДРЕС "ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ"

МЕНЕ
СУ СА УБА
КАО МЛАДОГ
ТАЛЕНТА
ДОВЕЛИ У
"ЗВЕЗДУ"!

НАЈСЛАВНИЈИ МЕЋУ СЛАВНИМА —
ДРАГАН ЦАЈИЋ: СТРУЧЊАЦИ КАЖУ
АКО СЕ ДО КРАЈА ШЕСНАЕСТЕ ГОДИ-
НЕ ТАЛЕНАТ НЕ ПОЧНЕ ПРАВИЛНО
ДА УСМЕРАВА И ШКОЛУЈЕ ПОСЛЕ ЈЕ
СВЕ КАСНО. ЗАТО ЈЕ ТРЕНЕР МИХИЋ
ПОЗВАО ПРАВЕ МОМКЕ ПОД ЗАСТА-
ВУ "РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ЗАБАВНИКА".

ОД СВИХ КОЈИ СЕ ПРИЈАВЕ ТРЕНЕР МИХИЋ ЋЕ ШЕСНАЕСТОРИЦУ НАЈБОЉИХ ПОЗВАТИ У БЕОГРАД НА ПРОБНУ УТАКМИЦУ

1 Фудбалски клуб "ЦРВЕНА ЗВЕЗДА" позива младиће из свих крајева Југославије који сматрају да су талентовани фудбалери и пружа им прилику да заиграју у дресу овог славног клуба.

2 Тачно испуни пријаву коју овде објављујемо, пошљи је у коверту "Политикином забавнику", Београд, п. фах 124. Од свих пријављених тренер младих фудбалера "Црвене звезде" Миодраг Михаић одабраће 2 голмана и 14 играча који ће под именом "Репрезентација Забавника" одиграти утакмицу против подмлатка "Црвене звезде".

3 У обзир за састав "Репрезентације Забавника" долазе само талентовани младићи рођени после 1. VIII 1954. године.

4 Они који буду имали среће да их тренер Михаић позове на пробну утакмицу допUTOваће (путне трошкове сноси сами) 18. јуна увече у Београд. Од тог тренутка они су гости "Забавника" и "Црвене звезде", који ће им обезбедити боравак у Београду. Сутрадан ће имати тренинг и посебне припреме, а у недељу, 20. јуна одиграће предигру утакмице "Црвена звезда" — "Динамо" на "Маракани", стадиону "Црвене звезде".

5 Сви чланови "Репрезентације Забавника" добиће значку и заставицу "Црвене звезде", а најбољем играчу Драган Цајић поклатиће фудбалске ципеле са својим аутограмом. Ако неко од "Забавникових" репрезентативаца покаже изузетну надареност, "Црвена звезда" ће га примити у редове свог подмлатка.

Пријаву пошљи најкасније до 15. маја ове године.

Тренера младих фудбалера "Црвене звезде" Миодрага Михаића нашли смо на стадиону, у предању између два тренинга.

— Идеја да преко "Политикиног забавника" позове мо талентоване младе фудбалере на једну пробну утакмицу веома је корисна — каже популарни "Миха", који већ неколико година са успехом тренира најмлађе "Звездине" фудбалере. То ће им пружити изванредну могућност да покажу шта знају и умеју и да, можда, постану чланови нашег клуба. У сваком случају, за 16 изабраних биће велики доживљај да на "Маракани" одиграју предигру прволигашког сусрета и дербија тог првенственог кола, између старих ривала "Црвене звезде" и "Динамо". Није искључено да ћемо тог дана открити и неког будућег великог играча.

— Наш клуб је одувек поклањао велику пажњу развоју младих играча — частавља тренер Михаић — и много је данашњих асова поникло у "Звездиним" јуниорским

тимовима. Обрадујем се сваком успеху некадашњих декача којима сам био тренер, а они данас играју са успехом у прволигашким клубовима. На пример, млади Кери је већ стални првотимац "Црвене звезде", а до јуче је био у нашем јуниорском тиму. Можда ћу једног дана

МИЉАН МИЉАНИЋ, ТРЕНЕР ПРВОГ ТИМА "ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ", ПРЕ ТОГА ЈЕ ДУГО ГОДИНА БИО УЧИТЕЉ НАЈМЛАЂИХ "ЗВЕЗДАША"

РАТОМИР ДУРКОВИЋ — ГОЛМАН "ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ" ПОНИКАО ЈЕ У ЈУНИОРИМА ОВОГ КЛУБА, А ДАНАС ЈЕ НЕЗАМЕНЉИВ НА ГОЛУ "ЦРВЕНО-БЕЛИХ"

ТРИ ПУТА ЗАРАВО
ЗА БУДУЋЕ
„ЗВЕЗДАШЕ“!

ЗДРАВО! ЗДРАВО!
ЗДРАВО!

НАЈУСПЕШНИЈИ ЈУНИОРСКИ ТИМ „ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ“: ТРЕНЕР МИХИЋ, БАБАРОГИЋ, КЕРИ, БОГИЋЕВИЋ, ФИЛИПОВИЋ, РАДОВИЋ, БАБИЋ (СТОЈЕ); ПЕШИЋ, НЕДЕЉКОВИЋ, Ј. НИКОЛИЋ, НОВКОВИЋ И ВЕЛКОВСКИ. ОСВОЈИЛИ СУ ДЕВЕТ ВЕЛИКИХ ТРОФЕЈА И СВИ ДО ЈЕДНОГ ИГРАЛИ У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ОМЛАДИНСКОЈ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈИ.

тако причати и за неког из „Забавникове“ репрезентације...

— Хоће ли вам бити тешко да одаберете 16 играча за ову пробну утакмицу само на основу пријава? — пи тамо тренера Михића.

— То није непремостива тешкоћа — одговорио је он. — Питања у пријави су тако састављена да пружају могућност тренеру да о кандидату донесе одређен суд. Пошто се пријаве шаљу у коверти, било би добро када би кандидати уз пријаву слали и једну фотографију у спортском дресу, можда би ми она помогла да стекнем јаснију представу о њиховим физичким квалитетима. Разуме се да то није обавезно и да фотографија неће утицати на мој коначан суд. На основу чега ћу одредити шеснаесторицу за пробну утакмицу, то нека за

сада остане тајна. Обећавам да ћу је открити после те утакмице. Дакле, сви имају шансу, врата „Маракане“ су им отворена, „Звездин“ дрес је спреман и није недостижан.

На стадиону смо затекли и Драгана Џајића, најпопуларнијег и најбољег југословенског фудбалера.

— Радо ћу поклонити фудбалске ципеле најбољем играчу „Репрезентације Забавника“ — изјавио је Џаја. — Желим и ово да им поручим: у њиховим годинама и

прао сам у подмлатку „Јединства“ са Уба када су ме открили „Звездини“ стручњаци и одвели у Београд. И ја сам прошао кроз „Звездину“ школу младих. Сада се талентованим младићима пружа прилика да дођу у Београд захваљујући „Забавнику“. На њиховом месту ја такву шансу не бих пропустио. Само ми је жао што њихову утакмицу нећу да гледам до краја јер ћу се већ припремати у свлачионици за утакмицу са „Динамо“.

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

ПРИЈАВА

Име и презиме _____

Адреса _____
(место, улица и број)

Тачан датум рођења _____
(дан, месец и година)

Желим да у „Репрезентацији Забавника“ играм на месту _____

Тежина _____ Обим груди _____

Висина _____ 60 метара претрчим за _____

Члан сам репрезентације разреда, школе или фудбалског клуба _____

Смисао за колективне игре _____
(оцену даје наставник физичког васпитања или тренер фудбалског клуба)

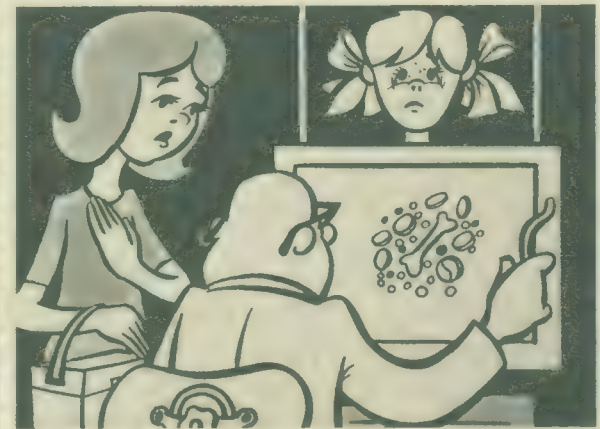
М. П. _____
(печат школе или фудбалског клуба)

Оверава потписом наставник физичког васпитања или тренер фудбалског клуба _____

Попуни, изрежи, пошаљи до 15. маја „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“, Београд, п. фах 124, са назнаком на коверту „За фудбалере“

ВАШТАР

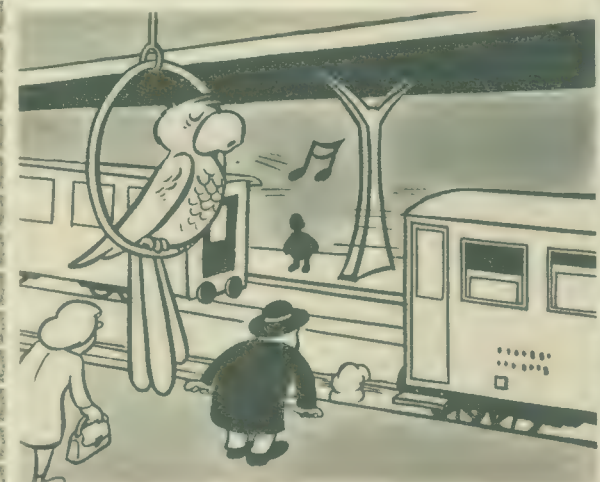
СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ЕЛИСОН ГУТА СВЕ. — Неколико месеци петогодишња Елисон Тери жалила се на јаке болове у стомаку. Лекар дугу нису могли да утврде шта јој је и најзад су је послали на рендгентски преглед. А тада су имали шта да виде: у желуцу су јој открили 28 стаклених кликера, малу гумену лопту, једну вештачку кост од гуме која је била купљена да би се њоме играо њен нас Фифи, нешто песка и осам металних новчића. Овај списак сачињен је, разуме се, после операције.

БЕЗ КРАЈА. — Клавиристу Питера Евенса из Сиднеја изнели су онесвешћеног из концертне дворане после петнаест часова свирања. Тако Евенс није успео да до краја одсвира композицију „Узнемирење“ америчког композитора Ерика Сетија. Извођење композиције траје двадесет четири часа јер се исти музички мотив понавља у њој 372 пута. Није онда ни чудо да је до данас у читавом свету Сетијева композиција изведена до краја свега 4 пута.

УЗБУНА НА СТАНИЦИ. — На железничкој станици Сербер, на француско-шпанској граници, сваког дана сретну се два воза и стоје 10 минута да би путници могли мало да „протегну ноге“. Затим се зачује звиждук шефа станице и возови настављају пут. Недавно су, међутим, оба воза кренула само после пет минута због чега су многи путници остали на перону. Кривац за то био је напајај шефа станице који је научио да еерно имитира звиждуке свог господара.

Е,
НЕКЕШ ТИ
ДУЈИ...

У ТРЕНУТКУ КАД ЈЕ ЏОНИ ОТВОРИО СВОЈУ МАЛУ РАДИО-СТАНИЦУ, ЗАЗВОНИО ЈЕ ТЕЛЕФОН! ТО МУ ЈЕ СПАСЛО ЖИВОТ ЈЕР ЈЕ ОТИШАО ДА ПОДИГНЕ СЛУШАЛИЦУ...

ЏОНИ?! ОДГОВОРИ МИ! ЧУЈЕШ ЛИ МЕ? ДА НИСАМ ПРЕКАСНО...?

ШЕФОВ НЕОЧЕКИВАНИ ПОЗИВ СПАСАО ЈЕ ЏОНИЈУ ЖИВОТ...

ХВАЛА, ШЕФЕ! И... ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ НЕКО ПОСТАВИО ЕКСПЛОЗИВ! КО МЕ ТО ТОЛИКО "ВОЛИ"?

НЕ ЗНАМО, ЏОНИ! САМ ЈЕ НАПИСАО ДА ЈЕ АГЕНТ НАШЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ...

ПРЕМА ТОМЕ ТАЈ ЗНА МОЈЕ СЛАБЕ ТАЧКЕ! АЛИ ЗАШТО?

НЕ ЗНАМ! МОЖДА НЕКА ЛИЧНА ОСВЕТА... МОЖДА ЈЕ И ПО НАЛОГУ НЕКОГ ТВОГ СТАРОГ НЕПРИЈАТЕЉА...

МОРАШ ДОБРО ДА СЕ ЧУВАШ, ЏОНИ! ЈЕДАН НАШ АГЕНТ-ОТПАДНИК МОЖЕ ДА БУДЕ СТРАШАН НЕПРИЈАТЕЉ!

ПА ШТА ДА РАДИМ? ДА СЕДИМ И ЧЕКАМ? НЕ, ЗАИГРАЈУ ЈА СВОЈУ ИГРУ!

АКО СЕ БАШ ОДЛУЧИО ДА МЕ УБИЈЕ... ЗАШТО ГА ЈА НЕ БИХ ПРЕТЕКАО?

ЧУЈТЕ, ШЕФЕ! ЈА ЋУ... ШТА?

ДРАСНИЈЕ... РЕЧЕНО МИ ЈЕ ДА ВАМ ДОНЕСЕМ ОВАЈ ВЕЛИКИ КОФЕР!

ОДЛИЧНО! И ХВАЛА НА БРЗОЈ УСЛУЗИ! ТРЕБА ДА УХВАТИМ АВИОН...

БУКАВШИ ОДЕЛО КОЈЕ ЈЕ БИЛО У САНДУКУ... ПОРТИРНИЦА? ОВДЕ ХАЗАРД, СОБА 25! ПОШАЉИТЕ НЕКОГА ЗА МОЈ КОФЕР! ИСПОРУЧИТЕ ГА У ХАНГАР 7, НА АЕРОДРОМУ... И ТО СМЕСТА!

КАД ЈЕ ВЕЛИКИ КОФЕР-САНДУК ДОНЕТ У ХАНГАР...

ОВО ЈЕ НАЈСИГУРНИЈИ НАЧИН ПУТОВАЊА... КАД СИ ОСУЂЕН НА СМРТ! А САД... БРЗО И НЕОПАЖЕНО ДО АВИОНА КОЈИ МИ ЈЕ ШЕФ СТАВИО НА РАСПОЛАГАЊЕ!

САД МОГУ ДА УПРИЛИЧИМ СВОЈУ СОПСТВЕНУ СМРТ... ПО СВОМ ИЗБОРУ! НИКАД МИ СЕ НИЈЕ СВИЂАЛО ДА МЕ УБИЈЕ НЕКО ДРУГИ!

ЧОВЕК БЕЗ ДОМОВИНЕ

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ВИШЕ ОД ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ФИЛИП НОЛАН БИО ЈЕ НАЈНЕОБИЧНИЈИ А МОЖДА И НАЈНЕСРЕЋНИЈИ, СУЖАЊ НА СВЕТУ

Филип Нолан је био млад официр кад се, из ко зна којих разлога, упуле у заверу Арона Бера о коме ни до данас амерички историчари нису донели свој суд. Бер је био на суђењу ослобођен оптужбе да је спремао велеиздају а исто тако и сви виши официри које је он имао за собом. Сви су они успели да увере судије да су остали верни домовини. На суђењу Филипу Нолану, одржаном у Форт Адамсу, председник суда запитио је Нолана да ли би желео да у своју одбрану изјави да је увек остао веран Сједињеним Државама. На те његове речи млади Нолан је, обузет бесом, узвикнуо:

Проклете Сједињене Државе! Жеља ми је да никад више не чујем о њима!

ИСПУЋЕНА ЖЕЉА

Ноланове речи изазвале су запрепашћење међу судијама, који су читав живот посветили борби за ослобођење Америке од власти Енглеза. Чланови војног суда, коме је председавао стари генерал Морган, повукли су се одмах на већање. После мање од петнаестак минута, вратили су се у судницу и Морган, блед као крпа, изговорио је свечаним гласом:

— Суд је одлучио да Филип Нолан никад више не чује име своје домовине.

Нолан се насмејао. Али, његовом смеху нико се није придружио. А тада је Морган, обраћајући се једном од официра, наставио:

— Предајем вам хапшеника. У наоружаном чамцу одвешћете га у Орлеан и тамо га предати заповеднику морнарице. Водите рачуна да пред хапшеником нико не опомене Сједињене Државе.

Тако је почело чудно заточење Филипа Нолана на разним бродовима америчке флоте. Наређење које је примио капетан првог од бродова на којем је Нолан издржао своју казну гласило је:

„Сер, примите од поручника Нила Филипа Нолана, бившег поручника америчке војске. Ова особа је на суђењу пред ратним судом из-

разила, и то уз проклињање, жељу да никад више не чује о Сједињеним Државама. Суд га је осудио на тај начин што ће му ту жељу испунити. Ви ћете узети осуђењика и предузећете све мере да му се бекство онемогући, даћете му стан, храну и официрску униформу. Он не сме бити изложен понижавањима, али ни под каквим околностима не сме видети своју домовину, нити чути о њој.“

СУЗЕ УМЕСТО ПРКОСА

Присуство овог необичног кажњеника падало је тешко бродској посади јер пред њим нису смели да разговарају о ономе о чему сви морнари свих земаља најрадије говоре: о дому и домовини. Због тога је на броду био заведен нарочити систем. Нолан је сваког понедељка ручавао с капетаном, а осталих дана наизменично са по једним од морнара. Доручковао је и вечеравао сам.

Понекад је морнарима било дозвољено да на своје седељке позову „Проста дугмета“, како су они звали Нолана. Тај надимак је добио због тога што му је било забрањено да на својој униформи има прописна дугмета, јер је на њима био амблем земље које се он одрекао. Чланови посаде могли су да му дају књиге на читање под условом да нису штампане у Америци и да се у њима о САД ништа не говори. Он је такође добијао на читање све стране листове, али један официр их је претходно прегледао и исечао сваки чланак у коме би, макар једном речју, биле поменуте Сједињене Државе.

За време првог Нолановог путовања кад је брод пристао у некој луци на Рту Добре наде, један од официра купио је неколико енглеских књига. Међу њима се налазила и „Балада последњег минстрела“. Једно поподне испунили су се официри на палуби и, један за другим, читали наглас. Дошао је ред на Нолана. Неким случајем, њему су дош-

ли ови стихови: „И овде дише човек душе тако мртве да никад себи није рекао: ово је моја, моја родна земља. Чије срце никад није запламтело кад је, после странствовања по туђини, своје кораке упутио према дому“.

Овде се јадник загрчио и није могао да настави. И тада је скочио и бацио књигу у море.

Тог дана мора да се сложио Ноланов пркос. Јер, он је у почетку, бар на изглед, примао своје заточење као неку врсту шале и трудио се да покаже како ужива у путовању морем. Али, отада он више није био исти човек.

ЈЕДАН СРЕЋАН ДАН

Једини догађај који би Нолан могао назвати срећним догодио му се за време енглеско-америчког рата 1812. године. За време једне битке погинуо је официр који је управљао топом и читава његова посада. Усред узбуне која је настала, појавио се Нолан и приступио топу. Допрабио је буле, напунио топ и испалио на непријатеља. Одмах се око њега скупиле група морнара и ставила се под његову команду. Ноланов топ испалио је за време битке двоструко

више граната од осталих топова на броду и много допринео победи.

После битке, командант је скупии посаду и пред свима дао Нолану свој мач. Нолан је заплакао као дете, јер је први пут после толико година поново носио мач о бедру. Али, то му је била једина награда. Јер, на командантовој молбу надлежнима да се Нолану опрости даље издржавање казне није стигао никакав одговор.

Тако је прелазећи с брода на брод Нолан проводио тужне дане. Почео је да слаби. Али, према људима на броду остајао је исти: благ и увек спреман да им помогне, да седи поред њихове постеље кад су болесни.

Било му је близу осамдесет година кад је пао у постељу. Бродски лекар је прорицао брз крај. Због тога је капетан можда и дозволио једном од најмлађих официра, с којим се Нолан највише зближио, да га посети у његовој кабини.

САХРАНИТЕ МЕ У МОРУ

„Човек без домовине“ лежао је беспомоћно у постељи, на чију је доњу таблу

била прикуцана мапа земље које се он пре више од педесет година добровољно одрекао. Мапу је Нолан нацртао сам, по сећању.

— Видиш, — обратио се он младићу. — Овде ја имам своју домовину.

— У том тренутку осећао сам се као чудовиште — причао је касније овај официр. — Мрзео сам себе што му раније нисам причао о домовини.

— Знам да умирем — наставио је Нолан. — Домовину више никад нећу видети. Зар не би могао бар сад да ми о њој причаш? Причај, кажи ми све... све...

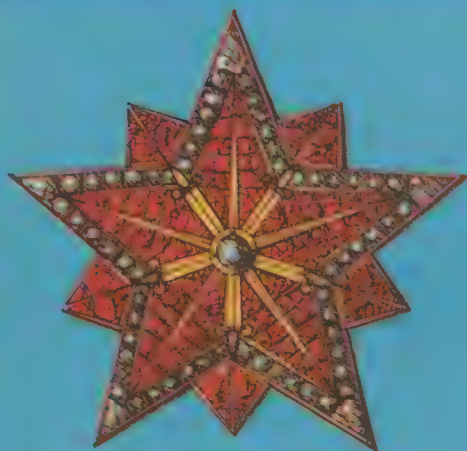
И младић је, прекршивши заклетву, почео да прича о свему што се за педесет година збило у далекој домовини: о проналасцима, о књижевности која се тек рађала, о новим универзитетима...

Тог истог дана Нолан је умро. На сточићу крај његове постеље наћен је комадић папира на коме је писао: „Сахраните ме у мору. Оно је било мој дом и ја га волим. Али, зар се неће наћи неко ко би, као сећање на мене, поставио камен плочу у Форт Адамсу и ли у Орлеану да моја несрећа не буде већа но што се може поднети?“

НОЛАН ЈЕ ПРИСКОЧИО ТОПУ И ЗАМЕНИО ПОГИНУЛОГ ОФИЦИРА

ОРДЕНИ И МЕДА

1

ОРДЕН СЛОБОДЕ

2

ОРДЕН НАРОДНОГ ХЕРО-
ЈА. Овај орден носи се о
врату

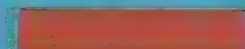
3

ОРДЕН РАТНЕ ЗАСТАВЕ

4

ОРДЕН ПАРТИЗАНСКЕ ЗВЕ-
ЗДЕ СА ЗЛАТНИМ ВЕНЦЕМ

6

ОРДЕН ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ
СА ВЕЛИКОМ ЗВЕЗДОМ

5

ОРДЕН НАРОДНЕ АРМИЈЕ
СА ЛОВОРОВИМ ВЕНЦЕМ

8

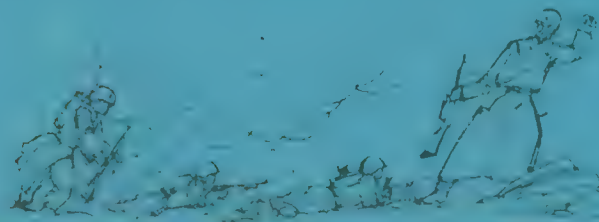
ордена имамо и ОРДЕН НАРОДНЕ
АРМИЈЕ СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ
који је сличан са приказаним

7

ОРДЕН ПАРТИЗАНСКЕ
ЗВЕЗДЕ СА СРЕБРНИМ
ВЕНЦЕМ

ОДЛИКЕ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ

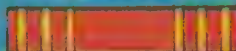
10

ОРДЕН ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ СА ЗЛАТНИМ МАЧЕВИМА. Поред овог ордена имамо и ОРДЕН ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ СА МАЧЕВИМА који је одличан приказивао

ОРДЕН КАРАЂОРЂЕ-ВЕ ЗВЕЗДЕ СА МАЧЕВИМА (1904. год.)

9
ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ

ЗЛАТНА МЕДАЉА ОБИЛИЋА (1851. год.)

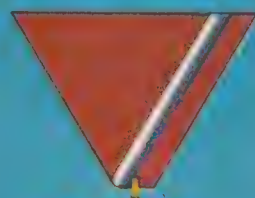
11
ОРДЕН ПАРТИЗАНСКЕ ЗВЕЗДЕ СА ПУШКАМА

ОРДЕН ДВОГЛAVОГ ОРЛА СА МАЧЕВИМА (1882. год.)

1
МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ

2
МЕДАЉА ЗА ВОЈНЕ ВРЛИНЕ

3
МЕДАЉА ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ

ЛАЖНО СВЕДОЧЕЊЕ

П оноћ је већ прошла. Као и обично, и те вечери сам се дуже задржао у редакцији, а затим сам отишао до полиције јер сам знао да мој пријатељ инспектор Бурдон дежура. Било је хладно. Пет степени испод нуле. Инспектор и ја грејали смо се поред пећи на нафту кад је зазвонио телефон.

— Ало? — рече Бурдон дижући слушалицу. А затим одмах додаде: — ... А, то сте ви, тетка Елоиза? Да, на апарату је Сигисмонд! — Ја сам наћули уши јер сам сад први пут чуо име онога кога сам увек звао инспектор Бурдон. Међутим, приметио сам да Бурдон постаје све озбиљнији: — Како?! — ишчуђавао се он. — Али, тетка, то је страшно озбиљно! ... Да ли је жртва изван опасности? Добро, долазимо одмах! Он опусто слушалицу и рече:

— Не смемо губити ни тренутка! Брзо, Рик ... Неко је покушао да отрује једно од теткине деце! ...

У току вратоломне вожње, упитах инспектора:

— Колико деце има ваша тетка?

— Моја тетка нема деце! ...

— Али, ви сте управо рекли ...

Бурдон ме је гледао отворених уста.

— Гле! То је истина! Како сам тако нешто могао да кажем? Дете је сигурно неког од њених пријатеља ...

Зазвонили смо и врата нам је отворила старија жена која је имала наочаре. Око њених ногу врзале су се четири мачке!

— Ах! Сигисмонде! Драги мој децко! Хвала ти што си дошао тако брзо ... Замисли само, неко је ноћас покушао да отрује Гедео-на! ...

— Гедео-на? — понови Бурдон.

— Да, Гедео-на, најмилијег од мојих мачака! ... Сматрала сам га за право дете!

Инспектор је био тако запањен да није могао ништа да каже. Тетка Елоиза настави:

— Ветеринар је управо отишао! Срећом, храбри малишан је ван опасности. Али, ја рачунам на твоју оштроумност, Сигисмонде. Надам се да ћеш кривца брзо пронаћи!

Бурдон је и даље био без речи.

Тада се ја умешах:

— Шта се, заправо, догодило?

— Гедео-на је провео ноћ напољу — причала је стара тетка узбуђено.

— Око поноћи, чула сам га како жалосно цвилу у башти. Сишла сам, и кад сам видела како јадно изгледа позвала сам ветеринара који је, пошто га је прегледао, рекао да је неко покушао да га отрује.

— Сумњате ли у кога из ваше ближе околине или на неког од суседа?

Тетка Елоиза спусти глас:

— И мој нећак Артур и служавка Сидонија га мрзе.

Испитивање двоје „сумњивих“ није дало никакве резултате. Одрицали су. Артур је тврдио да је рано легао и да су га нешто пре поноћи пробудили крици његове тетке. Што се тиче Сидоније, она је гунђала:

— Признајем да не волим ову гадну животињу! Али ја га нисам отровала ... мада бих то радо учинила, слободно то забележите. У ствари, синоћ око 9 часова, кад сам видела да се Гедео-на не враћа, оставила сам му суд с водом у башти ... Проверите сами да ли у води има отрова или не! ...

Бурдон пресо воду у једну боцу и обећа тетку да ће течност послати у лабораторију на анализу.

Сутрадан ујутру ми је телефонирао:

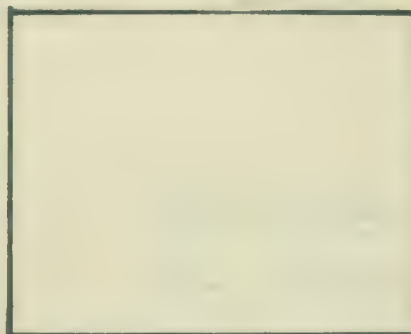
— Резултат је негативан, Рик. Вода је добра за пиће. Шта ви мислите?

— Нашао сам решење, инспекторе.

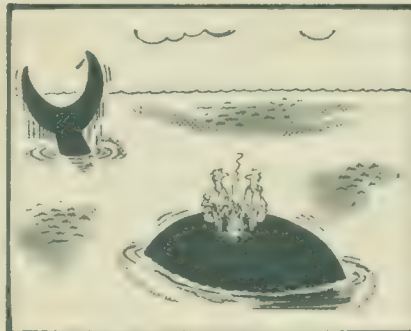
— Како? Имате доказ?

— Како се узме ... један од сумњивих је направио грешку кад је давао изјаву ...

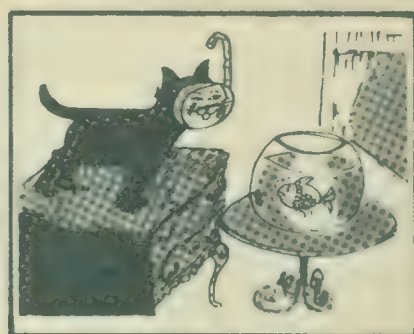
Ко је, драги читаоци, по вашем мишљењу лагао?

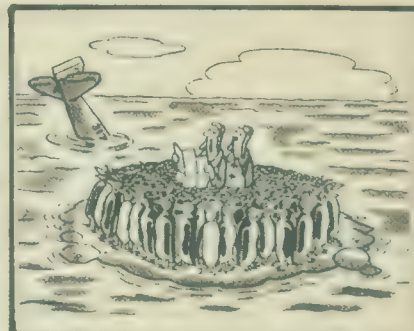
— Сада прелећемо Африку, зар не?

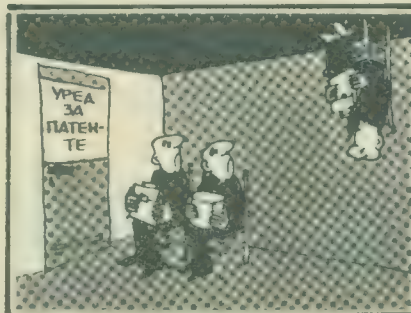
— Врло чудно, чини ми се да сам осетио лаки потрес!

БЕЗ РЕЧИ

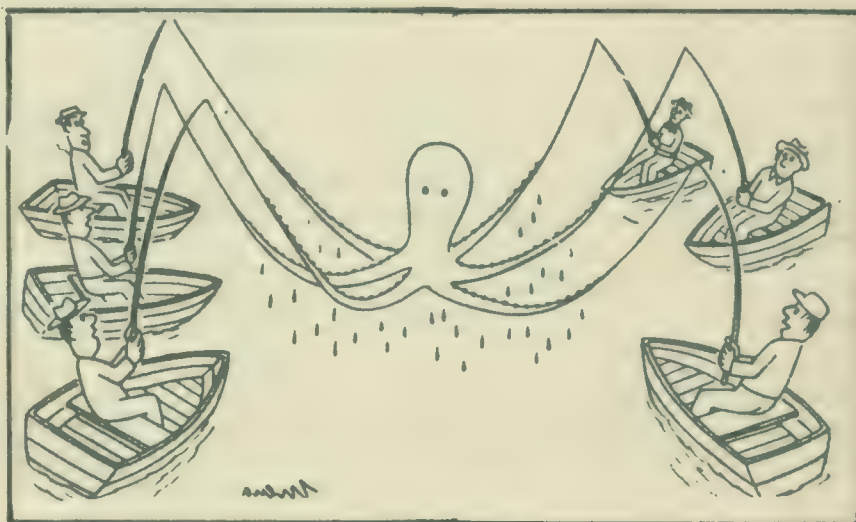
— Судећи према карти налазимо се на Острву пингвина.

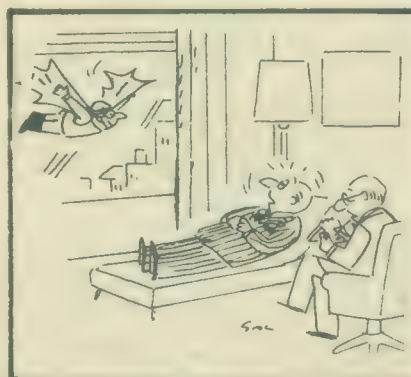
БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

— Не, не привиђа вам се ... На горњем спрату је уред за patente!

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Није тешко бити добар,
тешко је бити праведан

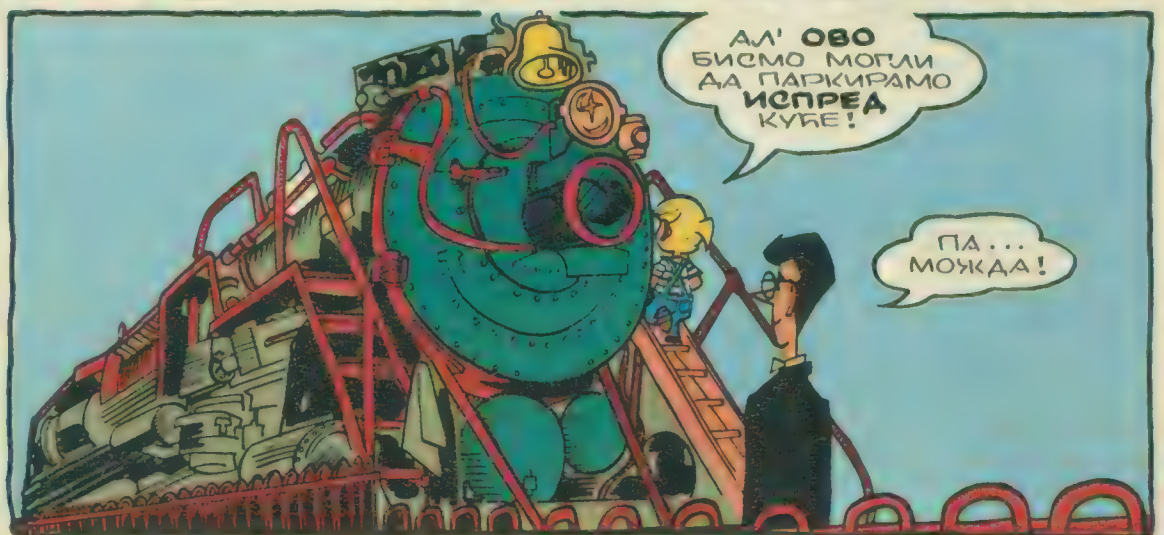
РЕШЕЊЕ

Лагао је Гедео-на. Она је изјавила да је неко покушао да отрује Гедео-на, али је у ствари она сама покушала да отрује Гедео-на. Она је то учинила зато што је Гедео-на била њена мачка, а она је мачке мрзела. Она је то учинила зато што је Гедео-на била њена мачка, а она је мачке мрзела.

КАПЕТАН Кејт

Денис и НАУКА

Нашао је на тај необичан предмет у жбуну боровница док је трчао да нађе телад. Сумрак се већ спуштао и он није могао да га добро осмотри а није ни смео да се задржава. Чика Ед се већ страшно љутио на њега што су се два телета загубила и ако би се дуго задржао, чика Ед би неизоставно узео каиш у руке, а Џону је кажњавања за данас било доста. Већ су га оставили без ручка зато што је заборавио да оде на поток по воду. А тетка Ема цео дан грди што није добро залио башту.

— У животу нисам видела тако бескорисног дечака! — вриштала је. А затим је, по обичају, почела да му пребацује што није бар мало захвалан њој и чика Еду који су га извукли из сиротишта. А, ето, уместо захвалности он само лентује и ко зна шта ће од њега још дочекати.

Страшно сам
іладан!

Нашао је оба телета на крају шумарка и кренуо кући гонећи их пред собом. Уз пут је размишљао да побегне од куће мада је знао да нема куд да бежи. С друге стране све је боље но да остане с тетка Емом и чика Едом. Уосталом, они му нису никакви тетка и чика.

— Ето — рекао је чика Ед кад је с телићима ушао у шталу. — Због тебе сам морао да почнем сам да музе краве уместо да смо посао поделили. А све због тога што ниси пребројао телад иако сам ти то сто пута рекао. Сад за казну сам доврши мужу.

Џони је узео свој треножац и ведро и почео да музе али краве су се јогуниле и Риђа је тако ритнула Џонија да је он, посрнувши, преврнуо ведро већ пуно млека.

Тада је чика Ед дохватио каиш који је висио иза врата и неколико пута добро опатуио Џонија да би га научио да буде пажљивији и боље запамтио да је млеко новац.

Затим су пошли кући и чика Ед је целим путем гунђао како је такво дете божја казна а тетка Ема их је сачекала на прагу и одмах наредила Џонију да добро опере ноге пре но што поће на спавање а не да прља њене чисте чаршаве.

— Тетка Ема, — рече Џони — страшно сам гладан.

— Нећеш добити ни залогаја — одговори она пакосно стиснувши усне. — Гладуј мало, можда ће те то одучити од заборавности.

Опрао је ноге и отишао на спавање. Тек у постељи сетио се предмета којег је видео у грмљу боровнице, сетио се и да о томе није рекао ни речи чика Еду и тетка Еми. Неће им ни рећи, одлучио је, кад га они само грде. Какви су могли би и да му га одузму.

Једина ствар која му је заиста припадала био је стари перорез с поломљеним сечивом. Ништа на свету није толико желео као да има нов ножић али то боље и да не спомине. Једном је покушао али су после тога тетка Ема и чика Ед неколико дана били љути говорећи како је он незахвалан, похлепан, мало му је што су га узели, што на њега троше, него још тражи да бацају новац за некакав тамо ножић.

Ноћна јосеја

Знао је да чика Ед и тетка Ема спавају, чуо је како хрчу. Извукао се из постеље, обукао панталонице и кошуљу и искрадајући се кренуо низа степенице пазећи да не ступи на коју од дасака које су шкрипале. Трава у дворишту била је хладна и мокра од росе и он, заврнувши

НАЈЛЕПШИ ПОКЛОН

КЛИФОРД СИМАК

МАЛИ ЏОНИ СЕ ОСЕЋАО
СТРАШНО УСАМЉЕН: ЗАР
НИКАД НЕЋЕ ВИДЕТИ
СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ?

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

панталоне да му се не би исквасиле, крену према шумарку.

Дошао је до грмља, застао и стао да размишља како да се пробије кроз њега а не исцпеа панталоне и изгребе босе ноге. Иако није видео предмет, осећао је да је још тамо јер је од њега зрачило неко осећање пријатељства, као да је предмет говорио да је још ту и да он, Џони, не треба ничег да се боји. Било му је мало необично јер није навикао на пријатељство.

Очи су му се већ донекле привикле на таму: чинило му се да распознаје обриси предмета који је лежао у грмљу. Покушао је да схвати како је могуће да се тај предмет односи према њему пријатељски. Јер, био је чврсто уверен да је то стварно предмет а не неко живо биће. Да је и за тренутак помислио да је то нешто живо, сигурно би се уплашио.

А од предмета је стално зрачила нека топлина, неко осећање пријатељског разумевања. Тада је Џони пружио руке и покушао да размакне грмље не би ли се провукао и погледао какав је то предмет.

— Стој! — казало му је у два гласа осећање пријатељства и он је стао мада није био баш сасвим сигуран да је стварно чуо ту реч. — Не гледај нас изблиза — казало је осећање пријатељства.

— Добро — одговорио је. — Нећу вас гледати. — А помислио је: није ли то нека игра, слична игри жмурке коју је понекад играо у школи.

— Кад се спријатељимо — наставио је предмет — моћи ћемо да гледамо једно друго јер тада то више неће бити важно. Познаваћемо се, знаћемо какав је ко и изнутра и нећемо обраћати пажњу на то какви смо споља.

Џони помисли: мора да страшно изгледају кад не желе да их он види.

Неочекивано, предмет проговори: — Учинићемо ти се страшним. И ти нама изгледаш страшно.

— Онда је добро што ја у мраку не видим — рече Џони.

— Зар ти не видиш у мраку? — запита предмет и Џони одговори да не види. И тада наступи потпуна тишина мада је Џони чуо како се предмет чуди што он не види у мраку.

— Бојиш се — прекиде тишину предмет. — Не треба да нас се плашиш.

Џони им је објаснио да их се не боји, ма шта или ма ко они били, зато што се према њему односе пријатељски. Али боји се онога што га може снаћи ако чика Ед и тетка Ема открију да је ноћу излазио из

куће. Најзад им је учтиво и обавриво, да их не би увредио, рекао да мора да иде, да се задржао дуже но што је намеравао, и да сад мора да трчи натраг.

Поновни сусрећ

Стигавши кући завукао се у постељу и све би добро прошло да ујутру тетка Ема није нашла у његовом џепу шибице које је ноћас узео да му се нађу. Грдила га је и говорила да ће им још и кућу запалити. И да би поткрепила своје речи, нишбала га је прутом. Мада се трудио да се држи као мушкарац толико га је тукла да је почео да поскакује и виче од бола.

Читав дан је заливао повртњак и тек кад је почело да се смркава пошао је по краве.

И да краве нису биле у близини боровница, он би дошао на то место јер је цео дан размишљао о пријатељству које је ту нашао. Још мрак није био сасвим лао и он је видео предмет. Била је то само велика грудва метала, која је наликовала на два тањира постављена тако да се додирују рубовима. Метал је био стар, местимично изједен

МОРАО ЈЕ ДА ТРЧИ НАТРАГ КУЋИ ЈЕР, АКО САЗНАЈУ ДА ЈЕ НОЋУ ИЗЛАЗИО, БИЋЕ ГУЖВЕ

рћом, као да је дуго стајао под отвореним небом.

Као и прошле ноћи предмет је проговорио без речи, са истим оним осећањем пријатељства и другарства, мада ову последњу реч Џони није ни знао: у школским уџбеницима она се никад не појављује.

Рекао му је:

— Сад можеш да нас погледаш. Погледај нас и брзо окрени главу. Понови то још два-три пута. Тако ћеш се навикнути на нас. Не наједном, постепено.

— А где сте ви? — запита Џони.

— Ту смо — одговорише два гласа.

— Унутра?

— Да, унутра.

— Па онда не могу да вас видим — рече Џони. — Како могу да вас видим кроз метал?

— Он не може да нас види кроз метал! — рече један од њих.

— Па могли бисте да изиђете. — Не можемо да изиђемо — одговорише. — Ако то учинимо, умрећемо.

— Зар вас онда никад нећу видети?

Докази

пријатељства

Стајао је осећајући се страховито усамљен: зар заиста никад неће моћи да види те своје пријатеље.

— Ми не знамо ко си — рекоше тада они. — Причај нам о себи.

Били су толико добри и благи да им је испричао како је сироче, како су га узели к себи чика Ед и тетка Ема, али они му нису никакви тетка и чика. Није им причао како поступају с њим, да грде, туку, шаљу на спавање без вечере али то, као и све остало, они су и сами могли да схвате и он је осећао како од њих зрачи не само пријатељство и другарство. Сад је то већ било и саосећање и нешто слично материнској љубави.

— Па он је још мали — казали су разговарајући између себе.

И они су се пружили према њему, загрлили га и снажно га стисли уза себе а Џони, не схватајући шта чини, пао је на колена и испружио руке према ономе што је лежало у шипрају. Заплакао је као да је то било нешто за шта се могао чврсто ухватити и што никад дотад

у животу није имао. И његово срце крикнуло је речи које његове усне нису могле да изговоре. А они су му одговорили:

— Не, Џони, нећемо те оставити. Не можемо те оставити, Џони.

— Обећавате?

— Не треба да ти обећавамо, Џони. Наш апарат се покварио и ми га не можемо оправити. Једно од нас већ умире, а и друго ће брзо умрети.

Као да му се камен спустио на душу. Тек што је нашао пријатеље, а они већ умиру.

— Џони, — рекоше они.

— Молим — одговори дечак једва задржавајући сузе.

— Да бисмо доказали своје пријатељство, хајде да се мењам. Дај ти нама нешто и ми ћемо теби дати нешто.

— Али... — промуца Џони —... ја ништа немам...

А онда се сетно да има перорез. Додуше са сломљеним сечивом, али то је било све што је имао.

— Дивно — рекоше они. — Баш нам то треба. Положи га на земљу, поред апарата.

Извукао је ножић из цепа, ставио га поред металног предмета и док га је гледао нешто се догодило, али тако брзо да није ни знао како. Ножића више није било. Уместо њега на трави је лежао некакав светли камен. Тек кад је видео његову светлост у тами, Џони је схватио колико се дуго задржао. Скочио је и потрчао не стигавши чак ни да се опрости...

Повраћац

Ушао је у кухињу. Чика Ед и тетка Ема седели су за столом, лицем према вратима. Чекали су га. Светлост им је обасјавала лица, сурова као исклесана у камену. Чика Ед се придигао, зграбио га за врат и одиговши га од земље стао да га тресе.

— Научићу ја тебе памети — говорио је кроз стиснуте зубе — научићу те, научити...

Нешто је пало на под и откотрљало се у угао остављајући за собом ватрени траг. Чика Ед је престао да га тресе, постојао је мало и даље га држећи за врат а онда га је бацио на под.

— То је испало из твог цепа. Шта ти је то?

Не, неће им рећи шта је то. Може чика Ед и да га убије, неће им рећи.

Чика Ед се сагнуо и подигао камен. Затим се вратио до стола и за њега положио камен. Тетка Ема се нагла да би га боље видела.

— Гле, где — само је казала.

Више од једног минута, нагнути, зурили су у камен на столу. Очи су им гореле, тела била затегнута, дисање тешко. Да је у том тренутку настао смак света, они то не би приметили.

Затим су се исправили и погледали Џонија. На камен више нису обраћали пажњу као да је он обавао неки свој задатак и тиме изгубио свако значење. Нешто се с њима догодило. Не, није се догодило већ се изменило у њима самима.

— Сигурно си огладнео — обрати се тетка Ема Џонију. — Подгрејаћу ти вечеру. Хоћеш можда и које јаје?

Џони, прогутавши пљувачку, само климну главом.

Чика Ед је седео не обраћајући никакву пажњу на камен.

— Знаш шта — рече — пре неки дан видео сам у граду један перорез на склапање. Исти онакав какав си онда желео.

Али, Џони једва да је чуо његове речи.

Стајао је и слушао: у кућу су улазили пријатељство и топлина.

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЋА

ПОДСЕТНИК

ОСНОВИ САОБРАЋАЈНОГ ВАСПИТАЊА — илустровани приручник са правилима и практичним саветима за ђаке и одрасле од Деспота Сретовића. Можете га добити поузећем или купити код „НАУЧНЕ КЊИГЕ“, Београд, Кнез Михаилова 40. Цена је 10 н.д. а са приложеним исечком из Забавника 8 н.д.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

КРУНО ЗА МЛАДЕ

Круно Слабинац сваком новом плочом повећава своју популарност. Његова упорност, озбиљност, наравно и таленат, учинили су да се ретко који фестивал или приредба могу замислити без њега. Јер, Круно Слабинац је данас један од најбољих и најпопуларнијих певача младе гарде. На последњој плочи, коју је издао „Југотон“, он пева мелодију „Не питај с ким ни зашто“, као и своју композицију „Да ли знаш“. Цена плоче је 7,70 н. динара.

KRUNO SLABINAC

МОДНИ КРЕАТОР
ЧЕДОМИР ЧЕДОМИР
ВАМ ПРЕСТАВЉА :

Одучиште МАЈУ

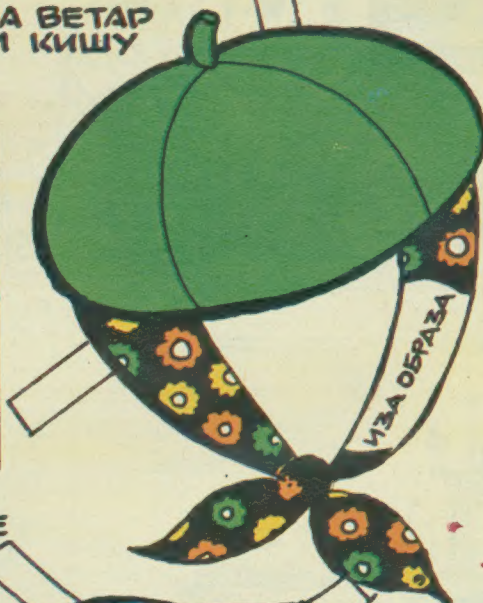

МИЛО МИ ЈЕ
ШТО СМО СЕ
УПОЗНАЛИ!

КОМПЛЕТ СА
ПАНТАЛОНАМА
И ХИПИ БЛУЗА

ЗА ВЕТАР
И КИШУ

МАКЕИ
КАРАИГАН
И ХАЉИНА ОД
ТРИКОТАЖЕ

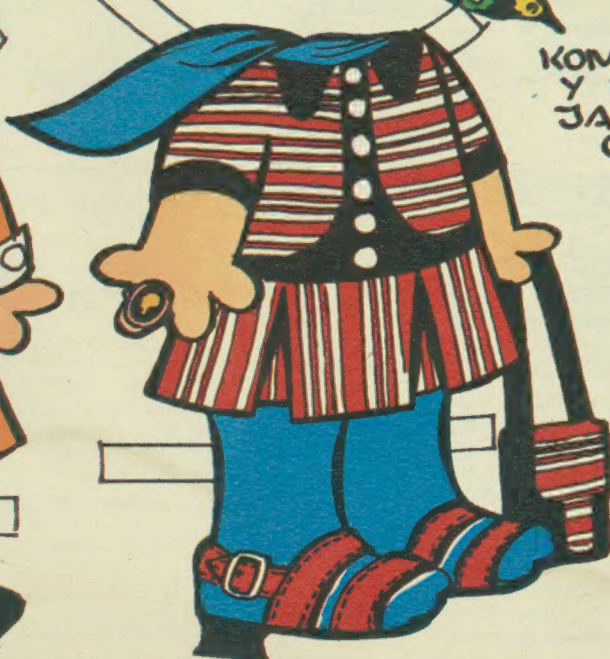
ШЕШИР ЗА
СУНЦЕ

ЗА ПРЕ ПОДНЕ: КОМПЛЕТ
БЛУЗА И СУКЊА-ПАНТАЛОНЕ
СА БЕЛИМ ДЕТАЉИМА

КОМПЛЕТ
У ИНДИ-
ЈАНЕКОМ
СТИЛУ

ХАЉИНА ОД ПРУГАСТОГ ШТОФА

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Питомац сам Војно-техничке школе у Загребу. Имам скоро 17 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Питомац Првослав Турчић, ВП 3566-2/Б, Загреб.

Желим да се дописујем са младима из Југославије. Имам 17 година. Марко Пољак, ВП 3566-2/Б, Загреб.

Питомац сам ЈНА. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Имам 17 година. Милан Главоњић, ВП 3566-2/Б, Загреб.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 14 година и идем у VII разред. Иван Костић, Маршала Тита 101, Зајечар.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије старијим од 18 година. Хоби ми је сакупљање разгледница и плоча. Волим народну музику, балет и позориште. Језик дописивања руски. Моисеева Светлана, Кемеровска обл. г. Новокузнецк 1, Русинскиј 50, СССР.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства, посебно из Чехословачке. Имам 18 година. Миодраг Толић, Брегалничка 1, Смедеревска Паланка.

Имам 14 година. Ученица сам VII разреда. Волим забавну музику. Учим руски језик. Мој хоби је сакупљање „кандит“ маркица и фототрафија глумаца и певача. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Вера Јовић, Фадила Јакипа 7, Бијељина.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Идем у V разред. Хоби ми је сакупљање разгледница и фототрафија певача. Мира Вучковић, Дечје одмаралиште, Ваковићи, Фојница, Сарајево.

Имам 16 година и идем у I разред Средње школе унутрашњих послова. Желим да се дописујем са својим вршњацима. Хоби ми је дописивање. Навијам за „Партизан“. Перо Ивковић, СШУП, Сремска Каменица.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије, Немачке и Аустрије. Имам 12 година а ученик сам VI разреда. Хоби ми је: риболов, авио-моделарство и скупљање старог новца. Језик дописивања: српскохрватски, немачки и енглески. Томица Војнић-Жељин, Раде Кончара 78, Винковци.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Имам 15 година. Идем у I разред Срењотехничке школе. Виолета Тодоровска, Ул. 981 бр. 38, нас. Козле, Скопје.

ШАРЕНИ »ФИЋА« НИЈЕ ОПАСНО ШАРЕН

Прочитала сам у „Забавнику“ да добитник „шареног“ фиће не може да региструје ово возило у Шапцу. У образложењу забране стоји: ... „овако офарбан аутомобил би скретао пажњу осталих учесника у саобраћају и можда би због тога долазило до несрећних удеса“...

Ја сматрам да аутомобил баш треба својом бојом да скреће пажњу да не би дошло до саобраћајног удеса. У саобраћајним несрећама жртве смо најчешће ми деца а ми мислимо да су далеко опаснији аутомобили обојени светлим бојама због чега се тешко разликују од асфалта и деца се зачас нађу под точковима. Шареног фићу би деца уочила лакше и на време се склонила са пута.

Верица Петровић, ученица Основне школе „Бановић Страхиња“, Београд

НАГРАДЕ ПУТУЈУ

Друже уреднице, Да ли у наградним играма које објављујете у Забавнику, добитницима награде шаљете на стан или по њих треба да дођу у редакцију. Небојша Поп-Лазин, насеље „Браћа Јерковића“, ул. Мештровићева 38, Београд

Свим добитницима „Забавник“ шаље награде поштом, било да су из Београда или ког другог места у нашој земљи. Молимо добитнике награда у последњим конкурсима и играма да буду стрпљиви јер због пожара у коме је доста страдао „Забавник“ нисмо у могућности да их на време испоручимо.

»СТРАХОТЕ ГЕОМЕТРИЈСКЕ ПРОГРЕСИЈЕ«

У броју 952. објавили сте чланак под називом „Страхоте геометријске прогресије“, који је веома интересантан. Иако сам о подацима прираштаја становништва на Земљи био упознат и раније, написам одмах прочитао јер његов садржај треба да интересује сваког грађанина наше земље, па и сваког становника свијета. Сам чланак и не би био повод да напишем ово писмо него његов песимистички крај. Сам закључак упућује на то да људи и њихов рад и наука неће успјети спасти човјечанство од глади, а тиме од сиротице, мора у сваком човјеку да побуди питање због чега онда живи. Надам се да ћете у једном од слиједних бројева написати нешто више о том проблему који је све више актуелан. Сматрам да се човјечанство већ сада мора бринути о том проблему, пошто је све више гладних а ратови нису излаз из тога јер су увијек доносили само разарања и биједу.

Другарски вас поздравља
Златко Бечкановић, студент
Раве Јанковић 2, Сарајево

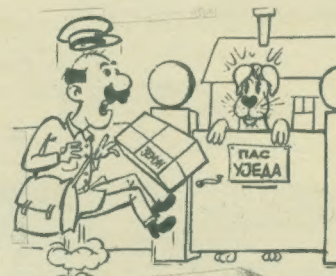
Ако се наш чланак није завршио, на пример, овим речима: „Људи! Поведимо бригу о пренасељености да једног дана не буде касно“, то не значи да је чланак песимистички јер сваки читалац, сасвим

природно, на крају чланка сам доноси тај исти закључак. Тако сте и ви поступили и ако је икоме недостајао закључак препоручујемо му последњу реченицу нашег писма. Што се тиче наше примедбе да чланак побуђује питање због чега се живи, верујемо да је о томе добро размишљати али то не значи да размишљање мора да води у песимизам. Напротив. Прави човек је онај који СВЕ зна о животу. Лако је бити оптимиста ономе ко мисли да је живот стаза посута цвјетом.

ОПАСАН ПАС

Молимо Љубивоја Милутиновића, уч. I разреда основне школе из Београда (Малешка 46), који је на конкурс „Нацртајте маму“ добио награду, да дође по њу и подигне је у редакцији Забавника.

Ми смо ти награду, као и свима другима, лепо послали поштом, али кад је поштар у-

шао у твоје двориште, дочекао га је пас! Пакет нам је враћен а на омоту пише следеће: нисам смео да уђем од кера. Потпис нечитак. Драги Љубо, по своју награду можеш доћи сваког дана у „Забавник“, Македонска 29/VIII спрат, пре подне од 9 до 14 часова.

ОДГОВОР СВЕТЛАНИ ПЕКИЋ

Пилуле које те интересују можеш набавити у свакој апотеци, али само после прегледа лекара који ће ти преписати и рецепт.

РЕШЕЊЕ СА СТР. 42.

НЕ БОЈТЕ СЕ!

1. Рогови — дивокосе; 2. глава — дивљег вепра; 3. предње ноге — жирафине; 4. тело — зебре; 5. задње ноге — кенгурове а реп — мајмуна.

БРЖЕ! БРЖЕ!

Приметно је у води морског пса.

ДА БУДЕ ЗА СВЕ

Једноставно, направила је кајгану.

* укршшене речи *

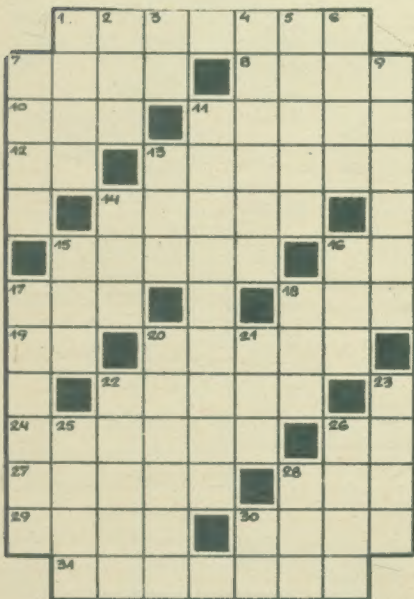
ВОДОРАВНО. — 1) домаћа животиња, 7) врат, 8) обичај (тур.), 10) оружан сукоб народа, 11) примитивно превозно средство на води, 12) першун, 13) крај, завршетак, 14) Грци водили чувени рат, 15) мирис,

16) слово латинице, 17) рибарска барка, 18) врста врбе (множ.), 19) коњ, 20) синовљева жена, 22) део града, 24) јутарња звезда, 26) музичка нота, 27) област у Грчкој, 28) двоје, 29) женско име, 30) индустријска биљка, 31) планински ланац у Европи.

УСПРАВНО: — 1) тама, 2) боја женског гласа, 3) наг, 4) алкохолно пиће, 5) страно женско име, 6) неокрњено, 7) мера за тежину, 9) највећи индијски песник, 11) књига о великим људима и догађајима, 13) лице из једне Готовчеве опере, 14) бодља, 15) фудбалски израз, 16) женско име, 17) балкон на турским кућама, 18) усклик, 20) један уметник, 21) мушко име, 22) спајање више држава, 23) музички инструмент са жицама, 25) напад, 26) мајка, 28) друм, 30) лична заменица.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) талас, 6) пеликан, 8) вир, 9) мотел, 11) Ерос, 12) Вера, 13) тер, з, 15) лоз, 16) еј, 17) кабина, р, 19) пилот, р, 20) ималин, 22) це, 23) Нин, в, 24) цев, 25) анис, 27) јела, 28) речит, 30) кеџ, 31) Рат и мир, 33) роман.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин. полугодишња 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин. полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у странијој валути: DM 40.— \$ 18,40.— FF 58,30.— Sfr 44.— Skr 54. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Привредне банке Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

WALT
DISNEY

МИКИ

